ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД.

Nr. 196 (15.275). Lwów, środa 30. sierpnia 1939. Rok LX.
Ч. 196 (15.275). Львів, середа 30. серпня 1939. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codzienn e rano.

Редакція и Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10 II. ПОВ
Телефон Редакції 248-41
Телефон Адміністрації 329-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Лєґов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Гендерсон пропонує Гітлерові піврічні перемиря?

600-ТИСЯЧНА БРИТІЙСЬКА АРМІЯ ГОТОВА ДО ДЕСАНТУ У ФРАНЦІЇ.

(Телефоном від нашого варшавського кореспондента.)

Варшавські політичні кола та часописи висловлюють погляд, що є ще вигляди на мир, хоч війна висить на волоску. Увага публичної опінії зосереджується на британській відповіди на суґестії Гітлера; британський уряд мабуть відкинув ті суґестії, бо вони були такого змісту, що польський уряд навіть не міг дискутувати над ними. Британський уряд мабуть запропонував піврічне перемиря, підчас якого можна б перевести концiліяційну акцію. Польські та британські політичні кола глядять на ту пропозицію з песимізмом, бо не вірять, щоб Гітлер її приняв.

Все таки треба рахуватися з тим, що Німеччина мабуть буде старатися дальше вести гру з Анґлією. До Льондону приїхав тайний висланник Гітлера, д-р Шмідт з пресового виділу берлінського міністерства закордонних справ. Не без впливу є тут мабуть становище Італії, яка хотіла б зберегти невтральність.

Чемберлен — як подають з Льондону — вислав до Рузвелта письмо, в якому покликується на запевнення, що їх дав Рузвелт британському королеві підчас недавньої візити королівської пари в Америці, та висловлює надію, що Америка отверто висловиться за „фронтом мира"

Британський експедиційний корпус, зложений з 300.000 вояків першої лінії та 300.000 резерви, змобілізований і готовий до десанту у Франції.

У Парижі почалась евакуація цивільного населення, в Льондоні — ще ні. КТВ

Нічна розмова амбасадора Гендерсона з Гітлером.

БЕРЛІН. ПАТ. В понеділок в год. 20,32. прилетів амб. Гендерсон у Берліні та поїхав до британської амбасади. В год. 22,30. приняв його Гітлер в товаристві Рібентропа і товмача д-ра Шмідта. Опісля до канцлерської палати приїхав марш. Ґерінґ.

Гендерсон вийшов з канцлерської палати в год. 23,45.

УРЯДОВИЙ КОМУНІКАТ.

БЕРЛІН. ПАТ. Д. Н. Б. оголосило урядовий комунікат такого змісту:

В понеділок в год. 22,30 Гітлер приняв у канцлерському уряді у приявности мін. Рібентропа британського амбасадора Гендерсона, який доручив йому заяву британського уряду.

КОЛИ ОГОЛОСЯТЬ ЛИСТ ГІТЛЄРА ТА БРИТІЙСЬКУ ВІДПОВІДЬ?

Французьке радіо подає за Райтером, що текст листа Гітлера та британської відповіди оголосять мабуть після вівтіркової промови Чемберлена в палаті громад та Галіфакса в палаті льордів. Льондон хоче дати Гітлерові змогу простудіювати основно відповідь, заки оголосить її.

НІМЕЦЬКА ВІДПОВІДЬ ПРИЙДЕ ЩЕ У ВІВТОРОК?

БЕРЛІН. ПАТ. Після розмови з амб. Гендерсоном Гітлер покликав до себе своїх головних співробітників та відбув з ними нараду, яка протягнулася довго.

У міродатних колах заявляють, що тепер не можна зробити ніякої заяви що до ходу та наслідків розмови.

Мабуть амб. Гендерсон дістане письменну відповідь ще у вівторок.

Також Авас не припускає, щоб у ночі німецький уряд зробив якусь заяву.

Райтер припускає, що перед промовою Чемберлена в палаті громад не буде ніякої заяви у справі розмов з Гітлером. Заява Чемберлена залежить від відповіди Гітлера.

У Льондоні уважають, що питання: війна чи мир залежить лиш від Гітлера.

Мобілізація у Швайцарії.

БЕРН, ПАТ. Федеральна рада наказала мобілізацію військ охорони погранича від вівтірка рано.

Як подає французьке радіо, у вівторок збереться швайцарська законодатна палата, щоб заіменувати ґенерала, який командуватиме швайцарською армією.

Разом змобілізовано 80—100.000 вояків, які починають обсаджувати становища у вівторок з 5. год. рано.

ПРИЧИНА МОБІЛІЗАЦІЇ У ШВАЙЦАРІЇ.

БЕРН. ПАТ. Уряд стверджує у відозві, що Швайцарія безпосередньо не загрожена. Уряд виконає зобовязання невтральности у всіх ситуаціях. Завтра парлямент признає йому повновласти

Німеччина домагається Поморя і Гданська.

ВИМІНА ЛИСТІВ МІЖ ГІТЛЄДОМ ТА ДАЛЯДІЄ.

ПИСЬМО ДАЛЯДІЄ:

ПАРИЖ. ПАТ. У Парижі оголошено зміст відповіди прем. Даляліє на заяву Гітлера перед амб. Кульондром.

Даляліє стверджує, що Франція має мирні наміри, але вірно сповнить зобовязання супроти Польщі. У ясній, щирій франко-польській солідарности нема нічого, що впливало б на мирові почування Франції і могло би перешкодити мировій розвязці кризи зі загальним хісном, під умовиною, що є щира воля мира. Даляліє гарантує, що Польща має добру волю застосувати процедуру свобідного порозуміння та готов поробити зусилля, щоб перевести пробу мирної розвязки, але підкреслив, що доля мира є в руках Гітлера.

ПИСЬМО ГІТЛЄРА:

БЕРЛІН. ПАТ. У листі до Даляліє з 27. ц. м. Гітлер стверджує, що німецький нарід любить французький та бажає жити з ним у згоді, тому зрезиґнував з Альзації та Льотаринґії. Не значить це, щоб Німеччина визнавала версайський диктат також і на інших відтинках. Тому Гітлер виступив супроти Польщі з деякими пропозиціями, під впливом яких Анґлія почала „дику" протинімецьку кампанію та дала ґарантію Польщі.

Це мало такий наслідок, що в Польщі підтжено опінію проти Німеччини та висвигнено „шалені, попросту небезпечні для мира" домагання. Під цю пору німецький нарід не може, не наражуючи чести, зрезиґнувати з майже 2-ох міліонів німців, коли з ними зле поводяться зараз таки коло німецького кордону.

Тому Гітлер домагається повороту до Німеччини Гданська і Поморя та урегулювання „македонських" відносин на відтинку німецької меншини в Польщі. Він не видить змоги, вплинути на Польщу, щоб вона розумно поправила положення, якого німецька нація і держава не може терпіти. Дуже прикрий є факт, що з такої причини німецький та французький нарід мусить йти на шлях нової кривавої війни.

Дальші граничні інциденти.

РИБНИК. ПАТ. В ночі з неділі на понеділок німці вистрілили кільканайцять разів до будки граничної сторожі в Вільчій Долішній. Від Ратибора стріляли у сторону Бжезя над Одрою. Крім того німці обстрілювали Макошів, Кончиц і Кароль.

ВАРШАВА. ПАТ. У Млаві та в Будзанові, пов. Плоцьк відбулись маніфестаційні похорони польських вояків, що згинули у граничних інцидентах.

ВАРШАВА. ПАТ. 27. ц. м. в год. 22. в районі Мале Полько німецька стежа та самохід з вояками зблизились до польської стійки, яка висадила у повітря гостинець та прогнала німців стрілами. Втрат нема.

В ночі з неділі на понеділок німецьке військо обстрілювало польську стежу. Між год. 8. і 9. нім. кінна стежа перейшла кордон та вернулась на нім. територію.

28. ц. м. коло 1. год. нім. диверсанти підпалили митний уряд Вільча Дольна. Стежа граничної сторожі прогнала їх.

28. ц. м. в год. 1,10. з німецького боку обстрілювали двірець та станицю гран. сторожі у Бжезю.

Коло Скошова пов. Кемпно дві стежі перейшли кордон 28. ц. м. і вернулися, заки надійшла польська стежа.

НІМЦІ ПІДМІНОВУЮТЬ МОСТИ.

ТОРУНЬ. ПАТ. Німці закінчили підміновування залізничих мостів на лініях Раковіца—Дойч Ейляв і Явлонково—Дойч Ейляв, крім того у самому вузлі Дойч Ейляв.

АНҐЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ СКЛИКАНИЙ НА ВІВТОРОК.

ЛЬОНДОН, 28. 8. ПАТ. Міністр Галіфакс у товаристві амбасадора Невіля Гендерсона й Кадоґена відвідав сьогодні в год. 11.30 премієра Чемберлена.

РАЙТЕР ПОВІДОМЛЯЄ УРЯДОВО, ЩО АНҐЛІЙСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ СКЛИКАНО НА ВІВТОРОК, НА ГОД. 14.45.

—o—

МОБІЛІЗАЦІЯ В ГОЛЯНДІЇ.

ГАҐА. ПАТ. В Голяндії проголошено мобілізацію та покликано під зброю 15 річників. Корабельну комунікацію з Анґлією перервано.

У критичних годинах...

Львів, 28. серпня 1939.

У хвилині, коли пишемо ці рядки, рішеться доля миру. Вже не дні, лише години можуть принести те вирішення. Европейська криза переступила свій вершок, момент найвищої натуги зрівнявся з моментом, від якого починається розвязка. Однак це не означає, що вступаємо на твердий ґрунт ходу подій, який можемо сходити. Розвязка нам невідома, невідомий теж її напрям: або війна, або якийсь новий Мінхен. Або за кілька чи кільканацять годин злетять зі своїх становищ бомбовики, або сучасні земні боги пічнуть викроювати нову карту Европи. В цій хвилині ще невідома відповідь англійського уряду на ініціятиву канцлера Гітлера. Агенція Райтера заповіла, що цю відповідь проголосять ще нині передполуднем. Знаємо теж, що нині має зібратись англійський парлямент та що нині пополудні з Англії відлітає літаком амбасадор Гендерсон, який перевезе зі собою відповідь Англії Гітлерові. Думки міліонів людей, що в найближчих днях можуть застелити своїми тілами криваві побоєвища, будуть безпомічно слідкувати за літаком, що везе їх долю... Ось апокаліптична комбінація техніки і безрадности, поступу і брутальности... Ось і стиль сучасної історії: різке відмежування предмету історії, одиниць, мас, націй — від підмету, себто людей, які диктують свою волю міліонам.

Та якби не було, навіть у таких часах, як сьогодні, не вільно національній політиці розгублюватись у несуттєвих справах, не вільно нам затрачувати головної цілі, яка стоїть перед нами.

Нам видається, що з хвилиною, коли почалась розвязка европейської кризи, коли мертва точка тієї кризи за нами — українська справа **повинна ввійти знову в політичну коньюнктуру.** Від нас залежатиме, чи цю коньюнктуру використаємо, чи матимемо на неї вплив, або чи знову спізнимось і будемо стидатися того, що прогавили такий важний момент. На нашу думку нам, нашій політиці, не вільно затрачувати ініціятиви, навіть не спробувавши шукати її, тимбільше не вільно вколихувати себе пошумом шаленого вихру сьогоднішніх подій. І хоч від невідомого нам малесенького свистка паперу, який у хвилині, коли ці слова дістануться на друкарську машину, летітиме разом з Гендерсоном десь над морем чи суходолом — залежить невідома наша доля і може доля цілого людства, то всеж мусимо шукати льоґіки розвитку теперішніх подій, якої і той свисток паперу не всилі змінити.

В західньо-европейській пресі живо дискутують справу, як можна устабілізувати рівновагу, що прийде після теперішнього напруження: чи зломивши німецьку експанзію і динамізм німецького народу, чи змінивши сучасний німецький режім, щоб опертись на інший — напр. з демократичною верхівкою. Переважає в цій пресі погляд, що реорґанізація будучої Европи неможлива, коли остаточно не спинять національно-культурної і господарської експанзії Німеччини. Звідсіль висновок, що це можна зробити лише скріпивши теперішні та викликавши нові сили, які є в Европі. Такі нові сили — на думку політиків, що висловлюють такі погляди — дрімають серед **славянських народів середущої і східної Европи.** Господарська консолідація і політичний розвиток цих молодих народів під опікою західньо-европейських держав створить новий, ледве назрілий динамічний опір, який з успіхом можна буде протиставити геґемонії Німеччини, що загрожує Европі. Як бачимо, европейська публіцистика свідома вже дилеми: або Франція й Анґлія, навіть коли безпосередньої загрози для їхнього великодержавного становища не буде, **активно і безпосередньо** впливатимуть на зріст потенціялу славянських народів і спіратимуть на них европейську рівновагу, або вони залишать на поталу держав осі ці народи і до рівноваги ніколи не доведуть та самі під німецьку гегемонію підпадуть.

Пакт неаґресії між Москвою і Німеччиною поставив ясно проблему, що Німеччина змагає до геґемонії Европи через васальне підчинення своїй експанзії славянських народів. І тому, коли приймемо тезу, що европейська криза, викликана Німеччиною, ввійшла в стадію розвязки, тоді з неминучою конечністю мусимо приняти, що почалась коньюнктура для славянських народів у середущій і східній Европі, яким загрожує вазалізація. І то в обох можливих випадках тієї розвязки: і коли вона прийме форму нового мирного поділу Европи і коли прийме форму збройного удару. В першому випадку підуть торги, куди мають іти лінії поділу, в другому проблема славянських народів буде одною з цілей війни; як у 1914. р. гасло самовизначення, або програма поділу Австрії. Пакт неаґресії між Совітами і Німеччиною справи не затемнює, навпаки — він її актуалізує. Бо коли напр. пакт хотів би справу українську погребати, то ясно, що чинники, які пакт поборюють, або яким пакт дав свободу рухів, мусітимуть українську проблему відгребати. Реакція Німеччини, яка на це прийде, не може бути неґативна. Німеччина мусітиме виставити — у противагу — теж якусь конструктивну розвязку української проблеми.

Таким робом разом з новим порядком Европи, який повинен бути ціллю розвязки теперішньої кризи, виринає проблема ролі славянських народів у цій розвязці і роля українського народу, яким можуть розхитувати міць пакту неаґресії між Німеччиною і Москвою. Якнебудь би не було, є місце на нині — в льоґіці европейських подій — **поставити українську проблему як одну з ланок цих подій.** Ось так хвилина, коли на години можна рахувати час, потрібний до того, щоб розвязка сьогоднішньої европейської кризи приняла вже окреслену форму війни або миру, а не балянсувала між війною і миром, сиґналізує нам, що **українська деконюнктура може покінчитися.**

Той, хто колись перекидатиме сторінки нинішніх українських часописів, стидатисьме одного напевно. Не того, що ми почувались такі безпомічні у хвилинах, коли рішення долі цілих держав і навіть континентів, замикалось у годинах; не того, що ми цього рішення не могли вгадати, ані не того, що ми піддержували політику не робити вужчої політики, тільки себе зберігати. Цей „хтось" буде стидатись того, що сьогодні, 28. серпня 1939. р., себто в дні, який мабуть пічне нову добу історії Европи — українські часописи не сиґналізували, що пробудилося з омертвіння українське політичне життя. Чи справді мусимо паленіти від сорому, що в славянській коньюнктурі не буде кому виступити в українському імені? Коли нарешті скінчиться параліж творення українського Проводу?

ШВЕЦІЯ ПРИГОТОВАНА ДО ВІЙНИ.

СТОКГОЛЬМ. ПАТ. Після наради у короля уряд поробив заходи, щоб запевнити оборону невтральности Швеції. Скріплено поодинокі частини, зокрема залогу твердинь, замкнено мінами деякі відтинки побережжа, покликано під зброю один річник резерви артилерії. Заборонено вивіз деяких товарів.

—o—

КОНЦЕНТРАЦІЯ ДАНСЬКОЇ ВОЄННОЇ МАРИНАРКИ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. Як подають з Копенгаґи, там зосереджено цілу данську воєнну маринарку та засоблено всі кораблі у гострі стрільна. Підготову до мобілізації покінчено, але переведуть її щойно у хвилині вибуху війни.

—o—

ПОБЕРЕЖЖЯ ПІВДЕННОЇ АФРИКИ ПРИГОТОВАНІ ДО ВІЙНИ.

КЕПТАВН, ПАТ. Уряд південно-африканської унії видав розпорядки на випадок війни. Побережжа унії приготовані на всяку можливість.

Женевська думка про німецько-московський пакт.

(Від власного кореспондента).

Женева, 24. серпня 1939.

Вістка про несподівано заключений німецько-московський пакт ненападу викликала тут здивування і збентеження, якого не бувало і в найбільш траґічних моментах торішніх подій. І це досить зрозуміло. Відносини між великодержавами, ціле політичне становище в Европі, почасти і в цілому світі, раптом поставлене коміть головою. На спроби зясувати становище і події в пресових колах Ліґи Націй можна почути мудру сократівську відповідь: „Ми знаємо лише те, що ми нічого не знаємо".

Залишалося покищо слідкувати за розвитком політичної гарячки Европи на основі повідомлень, що приходили що-години з усіх осередків політичного життя. За 24 години, що минули по першому сенсаційному повідомленні, почала викристалізовуватися нова політична ситуація та її, так мовити, психольоґічна основа. Зазначилось відрухове змагання вдержатися на старих позиціях, спираючись на формальний стан відносин, себто звертаючись у бік найменшого опору. А з самого формального боку все давалося впорядкувати. Пакт ненападу не перечив нічому, бож „нападати" на Німеччину ані західні великодержави, ані СССР ніякого наміру не мали. Не перечить він і протикомуністичному пактові, бо цей пакт спрямований не проти СССР, а проти діяльности Комінтерну в межах кожної окремої держави. Що держави радяться у спірних справах, раніше ніж вирішити їх збройно, цілком зрозуміло, отже і дотичний пункт німецько-московського пакту властиво нічого нового не створив.

Московський уряд застерігає собі право сам означити наявність „нападу" чи „оборони" в кожному окремому випадку. А це непокоїть та обурює західні великодержави. Вони-ж числили з певністю на збройну допомогу Совітів.

Цікаво почути, що говорить у цій справі женевська преса. Ці думки тим більш цікаві, що їх висловлюють щирі приятелі України, директор „Журналь де Женев" Ж. Мартен і редактор П. Е. Бріке. Перший з них говорить про „безодню смішного стану, в яку поринула Европа на велику користь азіятів Москви", про „подвійну тактику держави, яка тижнями обурювалась на західні держави за їх намагання порозумітися з режімом ганьби і руїни, а разом з тим таємно вела переговори з руїнниками цивілізації", зазначуючи зрештою притому, що „не Великобританії та Франції робити за це докори Німеччині". Він висловлює далі думку, що дипльоматична карта Европи змінилась за одну ніч".

У другій статті автор висловлює побоювання, що „совітська підступність не відкриє очей тим, що хочуть бути сліпі", зазначуючи, що „вже підносяться голоси, які радять французькому та британському урядові продовжувати переговори з тими, які їх цинічно зрадили"... „Анґлійці зробили невибачну помилку, повіривши Совітам. Далі автор намагається зясувати собі тактику московського уряду і висловлює такі здогади: Московський уряд хоче пхнути Гітлера на Варшаву і довести до поділу Польщі, коли західні великодержави не захочуть чи не зможуть прийти їй на поміч. Коли-ж до війни дійде, Сталін буде приглядатися спокійно, як европейські держави винищуватимуть себе взаємно; коли ж буде тривати далі війна нервів, „то диявольський ґеній Совітів зможе при тім розвинутися цілком свобідно" — „Сталін буде всилі зрадити завтра Німеччину як сьогодні зрадив Анґлію і Францію. Чи він не дбає тільки про світову революцію та власну всевладу?

Про Японію зокрема гадає автор, що нарушений протикомінтернівський пакт є для неї карою за вагання приступити до „осі" та що тепер вона може наблизитися до Великобританії. Протикомуністичний пакт був спрямований головним чином проти Великобританії, бо вона разом з Францією завсіди намагалася спертися на СССР. Тепер Великобританія не

перешкоджала б Японії навіть здобути частину Сибіру. Але Великобританія є небезпечнішим противником Японії в Китаю ніж СССР, повітряна фльота якого, як виявилося, Японії не страшна. Отже можливо, що вона буде намагатися повалити остаточно британську потугу на Далекому Сході. Кремль звертає вже не вперше свої погляди на Індію, яка займає поважне місце в плянах III. Інтернаціоналу. Щодо шляху через Середземне Море, то тактика Еспанії ще не відома, англьо-турецький пакт ще не ратифікований, дотого-ж Туреччина від двацяти років має союз із СССР і здобувши від Франції Санджак, може мати поважний вплив на Суезький канал. „Отже ясно, яка небезпека загрожує Великобританії".

Чи західні великодержави послухають перестороги невтральних держав, чи вони загналися вже за далеко, побачимо незабаром.

М. Данько.

Декляраціа УНДО та її відгомін.

Великий історичний момент, якого подих відчуває тепер Европа, а може навіть увесь цивілізований світ, поставив також перед український політичний провід у Польщі нелегкий, але конечний обовязок: **указати українському громадянству ясно і недвозначно місце, яке воно супроти грядучих подій має заняти серед розсварених, озброєних та готових до викликання війни держав та народів.** Це сталося.

Провід найбільшої української політичної партії — Українського Національ-Демократичного Обєднання на зїзді Народнього Комітету, що — як відомо вже — відбувся 24. серпня у Львові, одноголосно вирішив директиви, які подав українському громадянству в Польщі до відома в окремих резолюціях. Вони кажуть, що **в цьому загрозливому моменті, коли Польща, нападена ззовні, буде боронитися, національний інтерес вимагає від українців у Польщі, щоб, не зважаючи на незадовільне положення українського народу в межах Річипосполитої, українці виконали всі громадянські обовязки, включно з жертвою майна та крови.**

Відгомін цієї резолюції величезний і серед українського громадянства і в широких польських колах та навіть далеко поза межами Польської Держави. Ясна річ, що **польська політика буде збивати для себе з резолюцій УНДО політичний капітал.** Один з польських часописів написав уже навіть з приводу української заяви з 24. серпня у полеміці з німецькими пресовими органами, що на захист Польщі стане тепер у війні не 23 міліонів етнічних поляків, а 35 міліонів польських громадян включно з українцями, на яких диверсію даремно рахували німецькі політики та стратеги.

Польська преса від консервативної до соціялістичної, також майже в один голос поставилася прихильно до резолюцій УНДО. За виїмком львівського ендецького „Слова Народового", яке навіть у цьому моменті шукає плям на сонці та мимрає щось під носом про те, що, мовляв, льояльности не продається та не купується, голоси варшавської, виленської, познанської, краківської та львівської польської преси підкреслюють українське становище на основі резолюцій УНДО як цілком позитивне та історично далекосягле.

Виленське консервативне **„Слово"** з 26. VIII. у статті „Українці проти німців" пише м. ін.:

„Резолюції УНДО викликали у варшавських колах дуже велике враження. Тут підкреслюють небувале ще досі в політичних заявах українців відмежування від диверсійної роботи чужих аґентур, отже від німецької пропаґанди. Не бракує голосів, що заява УНДО не повинна пройти без відгомону в польському громадянстві, що повинна бути признана за вихідну точку, за початок нового періоду в польсько-українських відносинах. Заява УНДО свідчить ясно про основний перелім, що стався в головах українців як наслідок останніх історичних, міжнародніх подій.

Великою статтею відповів на резолюцію УНДО на сторінках краківського **„І. К. Ц."** з 28. VIII. співробітник цього щоденника п. Сар. Він заявляє, що резолюція УНДО — це „слова, на які ми (тобто польське громадянство) чекали", що Гітлер, рахуючи „на внутрішнє розбиття Польщі через розаґітовану ним українську (в ориґіналі: руську) масу — перерахувався!

„Наші братні спори — пише п. Сар — полагодимо в родині, в себе дома. Ніхто посторонній не сміє входити між нас. Супроти спільної великої мети, в обороні загроженої свободи та загроженого життя обох народів стаємо єдиним фронтом, як колись століттями ми ставали проти кожного ворога.

Декляраціа УНДО, що її однодушно вирішено, є новим ствердженням очевидної правди, якій ми („ІКЦ") ще v травні цього року дали вислів: у Річипосполитій можуть бути колотнечі та сусідські сварні навіть дуже великі, **проте перед ворогом у Річипосполитій повстає один ціпкий фронт.**

Супроти поважних історичних подій польський та український нарід **мусять знайти спільну мову.** Ми в цій хвилині всі вояки — і ми і вони, а вояки, що бються за спільну справу, швидко зуміють порозумітись зі собою".

Очевидно, переживаємо часи дуже поважні. І саме такі часи приневолюють усіх до рефлексій та до застанови. **Можливе, що остання декляраціа УНДО стане товчком до зміни польської національної політики.** Може справді прийде час на зрозуміння, що зі зростом культурного та економічного вдоволення меншин зростає і потенціял сили держави.

СОВІТСЬКА ФЛЬОТА З БАЛТІЙСЬКОГО МОРЯ ПРИПЛИЛА ДО ВЛАДИВОСТОКУ.

До Владивостоку приплила совітська ескадра, зложена з кількох одиниць, м. ін. 4-ох мінометів найновішого типу.

Авас повідомляє з Москви, що до Владивостоку причалило чимало кораблів зі совітської далекосхідної фльоти.

—o—

ІТАЛІЙСЬКО-ЮГОСЛОВЯНСЬКИЙ КОРДОН ЗАМКНЕНИЙ.

БІЛГОРОД. ПАТ. Італія замкнула югословянський кордон для італійських громадян, які бажали б виїхати за кордон. Випускають лиш чужинців.

З польської преси.

Польсько-британський союз.

Серед подій останніх днів безсумнівно перше місце займає факт підписання польсько-англійського союзу. До цього акту прийшло після нарад і переговорів, що тривали кілька місяців, після докладного обміркування його умовин і пристосування їх до міжнароднього становища.

„Приєднуючись до цього акту — пише **„Ґлос Народови"** з 27. VIII. — Велика Британія зірвала з традиційною своєю ізоляцією і незаінтересуванням супроти держав центральної та Східної Европи. Єдиним виїнятком було порозуміння з Францією що мало характер тривкости з уваги на окремішні ґеографічні умовини та конечність оборони спільної безпеки. Дефензивний союз з Польщею це великий крок наперед від тієї хвилини зперед кількох років, коли Анґлія признала, що її оборонна лінія лежить над Реном.

Союз має оборонний характер і забезпечує повну взаємну допомогу контрагентові на випадок безпосередньої та посередньої загрози незалежности або безпеки котроїнебудь з договірних сторін. Допомога має бути автоматична і негайна. Ці ясно сформульовані союзні зобовязання мають особлившу вагу саме в теперішніх часах і нинішніх політичних взаєминах між державами, коли брехня, підступ, провокація, ломання врочистих договорів та зобовязань стали майже звичайною щоденною методою.

Думаємо — пише далі „Ґлос Народови" — що підписання польсько-анґлійського союзу повинно протверезити очайдухів, які вмовляли в себе, що Польща на випадок збройного конфлікту лишиться самітна і буде засуджена на заглад. Практично беручи у звязку з сучасною добою, заключення союзу між Польщею й Анґлією означає, що політичні керманичі Анґлії прекрасно здають собі справу з того, що Німеччині нині не йде про Ґданськ чи автостраду через Поморя, тільки про істнування Польщі та про ще ширші територіяльно агресивні та загарбницькі пляни".

—o—

„Дві революції подали собі руки..."

В італійському щоденнику „Іль Пополо д'Італія" з 23. VIII: появилася стаття Карла Ревазіо п. н. „Розвіяні ілюзії", де він — цитуємо за **„АБЦ"** з 28. VIII. — пише про німецько-совітський союз ось таке:

„Росія та Німеччина підписують нині пакт неаґресії: є це умова двох суспільних революцій, які ріжними шляхами та ріжними системами поборювали і поборюють старі плютократичні устрої. І є це умова між двома диктатурами, які порозуміваються економічно та політично в інтересі їхніх народів та в інтересі миру".

В тій самій статті К. Ревазіо натякає, що „дві суспільні революції тим скорше порозумілися, бо, відмова Польщі на перемарш совітських військ через її територію глибоко вразила військові амбіції СССР".

От як! Фашизм кидається в обійми комунізму раз тому, що треба бити спільними силами плютократію, а потрохи через „військові амбіції" „двох суспільних революцій".

Британська адміраліція переймає контролю над торг. маринаркою.

ЛЬОНДОН, 28. 8. Британська адміраліція проголосила урядово, що переймає контролю над британською торговельною маринаркою. Всі кораблі британської торговельної маринарки, які плавають під британським прапором, мусять тепер виконувати всі інструкції адміраліції. Перш усього вони мусять негайно змінити напрям або місце свого призначення, як лиш адміраліція вважатиме таке за відповідне Розпорядок про контролю адміраліції над торговельною маринаркою став правосильний вже від ночі зі суботи на неділю.

Загадкові пожежі у німецьких дворах коло кордону.

ТОРУНЬ. ПАТ. В ночі з пятниці на суботу рівночасно вибухла пожежа у стодолах, шпихлірах та інших господарських забудованнях у дворах в Чайчі та у Фальнерові.

Чайча належить до відомого з протипольських виступів барона Гольца, Фальнерово до німця Раабе. Той останній перед вибухом пожежі палив на подвірі якісь папери, опісля втік з родиною до Німеччини.

На кільканацять годин перед тими пожежами принесло німецьке радіо вістку, що на пограниччі горять німецькі маєтки. До того часу ніяких пожеж у німецьких дворах не було.

—o—

Японський уряд зголосив свою димісію.

ТОКІО, 28. 8. ПАТ. Японський уряд премі-єра Піранума подався до димісії. Цісаря пові-домили про димісію уряду. Як довідується Авас в найближчому часі можна сподіватися, що цісар прийме димісію та визначить нового прем'єра.

Агенція Домеї мотивує димісію японського уряду тим, що уряд зголосив димісію, щоб та-ким чином дати новому урядові змогу переве-сти зміну політики, відповідно до ситуації, яка витворилася після заключення пакту ненапасті Німеччини зі Совітами та по розбитті трибічно-го протикомінтернівського пакту. Премієр, який виходив із цісарської палати, заявив, що уряд зголосив свою димісію внаслідок ком-плікацій, які витворилися в японській політиці щодо европейських справ. Він і його товари-ші зустрінули деякі труднощі у творенні ново-го ладу у східній Азії та у виконанні завдань, що їх урядові доручив цісар.

ЯПОНЦІ ПОКИДАЮТЬ БЛЬОКАДУ ГОНКОН.

ЛЬОНДОН, 28. 8. Райтер повідомляє, що минулої ночі японські частини почали відсту-пати з теренів, які притикають до британської границі на суходолі просто Гонкону. Вісім транспортів наладовано на кораблі, які по черзі відпливають. На пограниччі залишилися тільки невеликі частини вояків.

Франція та Німеччина замкнули свої кордони.

ПАРИЖ. 28. 8. ПАТ. Сьогодні здержано летунську комунікацію на таких лініях: Париж—Берлін, Париж—Букарешт, Париж—Ле Тук, Париж—Бордо—Біяріц, на лінії Париж—Сток-гольм відбудеться сьогодні останній лет. Від завтра пасажири зможуть користуватися ліні-ями голяндського товариства. Крім того стри-мано рух на лініях: Париж—Торіно—Міляно—Рим і Париж—Марсей—Рим. Відкликано ніч-ні почтові лети на лінії Берлін—Ганновер—Кельн—Бріссель—Париж.

Одночасно пополудні здержано покищо залізничу комунікацію з Німеччиною з Північ-ного двірця. Авас повідомляє з Копенгагену, що Німеччина замкнула сьогодні німецько-данську границю в Гедзер Варнемінде. Подо-рожні, що прибули через іншу граничну точку, кажуть, що той розпорядок має на меті зовсім відсепарувати Німеччину від Скандинавії.

Члени німецької кольонії в Каїрі покину-ли сьогодні місто.

Мобілізація Европи.

МАДЯРЩИНА ПЕРЕВОДИТЬ МОБІЛІЗАЦІЮ.

БУДАПЕШТ, 28. 8. МТІ. ПОДАЄ, ЩО СЬО-ГОДНІ ВІДБУЛОСЯ В БУДАПЕШТІ ЗАСІДАН-НЯ НАЙВИЩОЇ РАДИ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ ПІД ПРОВОДОМ САМОГО РЕГЕНТА ГОРТІЯ. НА ТОМУ ЗАСІДАННІ, РОЗГЛЯНУВШИ ЦІ-ЛІСТЬ НАПРУЖЕНОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ СИТУ-АЦІЇ, МАДЯРСЬКИЙ УРЯД ВИРІШИВ НИЗКУ ВІЙСЬКОВИХ ЗАСОБІВ, ЩО МАЮТЬ ВОЄН-НО-ДЕФЕНЗИВНИЙ ХАРАКТЕР.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ В ГОЛЯНДІЇ.

ГАГА, 28. 8. ПАТ. СЬОГОДНІ ПРОГОЛО-ШЕНО В ГОЛЯНДІЇ ЗАГАЛЬНУ МОБІЛІЗА-ЦІЮ.

ЗАГАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ У СХІДНИХ ПРУСАХ.

КЕНІҐСБЕРҐ, 28. 8. ПАТ. СЬОГОДНІ ПРО-ГОЛОШЕНО У СХІДНІЙ ПРУСІЇ ЗАГАЛЬНУ МОБІЛІЗАЦІЮ.

АНГЛІЯ ВІДКЛИКАЛА ВСІ ПАСАЖИРСЬКІ КОРАБЛІ ЗІ СЕРЕДЗЕМНОГО МОРЯ.

ЛЬОНДОН, 28. 8. ПАТ. Англійська адміра-ліція візвала всі пасажирські кораблі, щоб вони негайно покинули Середземне Море.

БЕЛЬГІЯ ТАКИ МОБІЛІЗУЄТЬСЯ.

Бельгійський міністер народньої оборони наказав минулої ночі перевести т. зв. фазу Б мобілізаційного пляну. Той розпорядок мають розплякатувати посадники міст. Той розпоря-док видано, як засіб обережности.

ІТАЛІЙСЬКИМ КОРАБЛЯМ ЗАБОРОНИЛИ ВПЛИВАТИ НА ВОДИ ГІБРАЛЬТАРУ.

РИМ, 28. 8. Агенція Стефані подає, що британська влада в Гібральтарі візвала всіх іта-лійців покинути терен твердині. Одночасно проголошено теж заборону для італійських ко-раблів перепливати водами Гібральтару.

НІМЕЧЧИНА СТЯГНУЛА ПАСАЖИРСЬКІ ЛІТАКИ З БАЛКАНУ.

БІЛГОРОД. ПАТ. Всі літаки німецької „Люфтганзи", які були на Балкані та на Близькому Сході, стягнено до Німеччини. Ко-мунікацію припинено.

НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ ВЕРТАЮТЬСЯ З ПОСПІ-ХОМ ДО ЕВРОПИ.

НЮ ЙОРК, 28. 8. ПАТ. Німецький корабель „Сен Люї", який стояв у тутешній пристані від-плив учора вечором без вантажу до Німеччини. Німецький корабель „Ню Йорк" зажадав із ка-пітанату пристані паперів, щоб негайно відплис-ти до Німеччини. Урядовці тієї лінії, до якої належать кораблі, відмовляють вияснення про причину такого наглого виїзду.

НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ ПРИДЕРЖУВАЛИ НА ПІВНІЧНОМУ МОРІ ФРАНЦУЗЬКІ КУТРИ.

ПАРИЖ, 28. 8. ПАТ. Авас повідомляє, що багато власників кутрів у Бульонь заявили, що їх задержували на Північному Морі німецькі стежні кораблі.

НІМЕЦЬКІ КОРАБЛІ НА МОРІ ПІДЧИНЕНІ ТАЙНІЙ ІНСТРУКЦІЇ.

НЮ-ЙОРК. 28. 8. ПАТ. Тутешня радіова-сильня переловила радіові інструкції з Европи, які наказують 50 німецьким кораблям, які на-ходяться на морі, щоб вони придержувалися „тайних інструкцій".

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ФРАНЦУЗЬКОГО АМБА-САДОРА.

ПАРИЖ. ПАТ. Після розмови з мін. Бон-не прем. Даладіє вислав у неділю пополудні інструкції до амбасадора до Берліна у справі його розмови з Гітлером.

МАРШАЛ БАЛЬБО ВЕРНУВСЯ ДО ЛІБІЇ.

РИМ, ПАТ. Марш. Бальбо вернувся до Три-полісу; він відбув нараду з військовими коман-дантами та перевів інспекцію змобілізованих відділів.

ХАРЧЕВІ КАРТКИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН. ПАТ. В неділю введено в Німеч-чині картки на харчі. Без карток можна дістати хліб, муку, бульбу, яйця та овочі.

У ФРАНЦІЇ ЗАКРИТО КОМУНІСТИЧНІ ЧАСОПИСИ.

ПАРИЖ. ПАТ. Міністер внутрішніх справ припинив комуністичні щоденники „Юманіте" і „Ле Суар". У Ліль арештовано трьох кому-ністичних агітаторів та переведено ревізію в домівці „товариства приятелів СССР".

ЗЇЗД НАЦІОНАЛ СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ У НІРНБЕРГУ ВІДКЛИКАНО.

БЕРЛІН. ПАТ. Урядово повідомляють, що зїзд націонал-соціялістичної партії, який мав відбутись у Нірнбергу, відкликано.

ФРАНЦУЗЬКИЙ АМБАСАДОР З МОСКВИ ВИ-ЇХАВ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ. АВАС. Французький амбасадор з Москви відлетів у понеділок через Гельзінкі до Парижа, щоб зложити урядові звіт про недав-ні події.

ПОВОРОТ ВІЙСЬКОВИХ МІСІЙ З МОСКВИ.

ГЕЛЬЗІНКІ, ПАТ. Сюди приїхали обі військо-ві місії: французька та британська, які вели пе-реговори у Москві.

Як подає „Пті Парізієн", прем. Даладіє ді-став звіт від голови французької військової мі-сії ген. Думана.

ДЖ. О. КЕРВУД. 51)

Герої золотої тундри.

ПОВІСТЬ.

Переклала Ольга Сліпа.

— Ви боялися мене?

— Так я боялася всіх людей. Я була в кім-наті поза Оленою Мек Кормік, коли вона по-ставила вам те питання; а коли я почула вашу відповідь, я наче скаменіла. Я була здивована і не вірила, бо я була певна, що після того, що на кораблі сталося, ви мною погорджували, та лише під впливом власного незвичайного по-чуття чести ви шукали за мною. Аж коли два дні пізніше прийшли ті ваші листи до Олени Мек Кормік і ми їх прочитали...

— Ви відчинили оба?

— Розуміється. Один треба було прочита-ти зараз, а другий тоді, якби я знайшлася... — а я чейже знайшлася. Може воно не було так точно поправді, але-ж ви не можете вимагати від двох жінок, щоб вони встоялися перед та-кою спокусою. Ну і — я хотіла знати.

Вона не зниала погляду ані не відвертала голови, коли вона признавалася до цього. По-гляд її зустрів погляд Аляна з гарною рішу-чістю.

— „ А тоді я повірила. Гадаю тому, що ви так написали були в листі — я знала, що саме ви є той єдиний в цілому світі чоловік, що по-може мені і що ви даєте мені змогу позмагати-ся з долею, якщо я до вас прийду. Але на це пішла вся моя відвага — а кінець кінців ви про-женете мене геть —"

І знов він дивився на чудо сліз у широко розкритих непохитних очах, сліз яких вона не втирала, та крізь які у дальшому моменті усмі-халася до нього, як ще ніяка жінка ніколи до нього не всміхалася. А разом зі сльозами немов вернулася до неї її гордість, що піднесла її на-раз понад усю клопітливість становища, вер-нувся живучий дух волі, відваги і жіночости, що розігнав темні хмари підозріння і страху. Він намагався промовити, та ледве вимовив:

— Ви прийшли — тому, що ви знаєте що я вас люблю і ви...

— Тому, що з самого початку це мусіло бу-ти велике довіря до вас, що надхнуло мене, Аляне Гольт...

— Мусіло бути ще щось більше крім того — наставав він. — Якась інша причина.

— Дві, — признала вона і тепер він помі-тив, як за сльозами, що зникали, рум'янець вер-тався на її лиця.

— А ті причини...

— Одну з них знати вам неможливо; а коли виявлю вам другу, то будете погорджувати мною. Я певна цього.

— Чи це має щось спільне з Джоном Гре-гамом?

Вона схилила голову.

— Так, з Джоном Грегамом.

Перший раз довгі вії скрили погляд її очей перед ним, і за хвилину її відважна постава немов подалася і вона стояла поражена вагою тону поза його питанням. Але лице її не зблідло, ли-ше запалало горячим рум'янцем, а коли вона знов піднесла очі, очі ті горіли ясним вогнем.

— З Джоном Грегамом? — повторила во-на. — Тим чоловіком, що його ви ненавидете і хочете вбити?

Поволі він повертався у сторону дверей. — Я відходжу зараз після обіду в гори, оглядати стада, — сказав він. — А ви є тут бажаним го-стем.

В тій хвилині, коли він зупинився біля две-рей, його вухо вловило скорий і глибокий від-дих дівчини. Він бачив, як нове сяйво заясніло в її очах.

— Дякую вам, Аляне Гольт, — сказала вона зворушена. — Ох, я дякую вам!

Та заки він вийшов, вона стримала його окликом, немовби вкінці не могла заволодіти собою. Він знов звернувся лицем до неї і так хвилину вони стояли мовчки.

— Я відкликую — я жалую того, що я ска-зала вам тоді ввечір на кораблі „Нома" — во-на почала. — Я закидувала вам брутальність, не-справедливість, навіть щось гірше. І я відкликую те все. Ви — великодушні, і чесні, бо ви відхо-дите тепер знаючи, що я затроєна через звязок з тим чоловіком, що заподіяв вам таку стра-шенну кривду і ви кажете, що я тут бажаний гість! Та я не хочу, щоб ви тепер відходили. Ви довели мене до того, що я бажаю вам сказати, хто я і чому, я прийшла до вас, та рівночасно молю Бога, щоб ви колись, коли почуєте про мене, думали про мене добре, як тільки зможете.

(Далі буде).

Резолюція УНДО предметом пресової конференції у Президії Ради Міністрів.

(Телефоном від нашого варшавського кореспондента.)

На інформаційній конференції для преси, що відбулася в понеділок у президії ради міністрів, розглядали на першому місці недавню резолюцію Народнього Комітету УНДО-а. Її політичну характеристику дав директор Паронський з президії ради міністрів, що також розглянув перспективи тої декларації для майбутнього розвитку українсько-польських взаємин. КТВ

Ґданський сенат припинив залізничу комунікацію з Польщею.

У ҐДАНСЬКУ РЕКВІРУЮТЬ ПОЛЬСЬКІ ПОЇЗДИ

ҐДАНСЬК. ПАТ. Ґданський сенат видав розпорядок, на основі якого з Ґданська до Польщі не випускатимуть товарових поїздів і РЕКВІРУВАТИМУТЬ ТОВАРОВІ ПОЇЗДИ, ЯКІ ЇТИМУТЬ ТРАНЗИТОМ ЧЕРЕЗ ҐДАНСЬКУ ТЕРИТОРІЮ З ПОЛЬЩІ ДО ҐДИНІ.

В понеділок зареквіровано на ґданській території поїзд ,що їхав зі стації Пшулкі (Ґоґенштайн) до Польщі; таксамо поїзд з вугіллям, який їхав з Ґдині до Польщі, зареквіровано в Сопотах. (Цопот). Польський ґен. комісар інтервеніював у справі тих реквізицій.

У ҐДАНСЬКУ АРЕШТОВАНО ДВОХ ПОЛЬСЬКИХ ІНСПЕКТОРІВ.

ҐДАНСЬК. ПАТ. У місцевости Пекло ґданська поліція арештувала польських митних інспекторів Крайняка й Кусліра під абсурдальним замітом, що вони нищили дротяні засіки.

Вибух бомби на двірці у Тарнові.

ТАРНІВ, ПАТ. В понеділок в год., 11.45 в багажевій галі тарнівського двірця вибухла в одній валізці годинникова бомба. Третина будинку ушкоджена, 7 осіб згинуло. Арештовано двох німців, які недавно приїхали до Тарнова.

КАТОВИЦІ, ПАТ. Поліція арештувала німецького громадянина, студента Герберта Френделя, який зложив валізи з бомбами у мешканні Кеніґа в Бялій. 28. ц. м. в 14. год. та бомба вибухла та знищила нутро дому.

Заарештовано кілька німців. З їхніх зізнань виходить, що тими бомбами мали висадити публичні будинки у Бялій та Бельську.

Протипольська пропаґанда Берліна.

КОМУНІКАТ ПАТ-А.

ВАРШАВА. ПАТ оголосив такий урядовий комунікат:

Від деякого часу веде німецька преса кампанію наклепів, обвинувачує Польщу у брутальному трактуванні німецької меншини та подає факти, які не лише є неточні, але становлять справжню видумку.

Доки це обмежувалося до пресової пропаганди, навіть яку вела преса вповні залежна від уряду, польська сторона обмежувалась до дементування та до інформацій для тих, які чесно домагалися їх.

В останних днях ті видумані факти та неправдиві вістки найшлись у заявах найвищих чинників Німеччини, очевидно тенденційно інформованих. Таким способом німецький уряд хоче зробити з того елементи дипльоматичної гри.

Супроти того факту польський уряд мусить святочно запротестувати проти метод, які є засобом, щоби фальшиво інформувати міжнародню опінію та уряди. Не входимо тепер у подробиці — підкреслимо лише, такі неправдиві обвинувачення, як убивство 24-ох німців коло Лодзі, 8-ох коло Бельська, випадки кастрації на основі судових присудів, концентраційний табор для німецької меншини і т. п.

Ті вістки слід осудити, як звичайні вигадки. Ні один з наведених фактів не є правдивий.

——o——

Німецькі війська обсаджують Словаччину.

СЛОВАЦЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ДОГОВІР.

БЕРЛІН, ПАТ. ДНБ. повідомляє: Премієр Тісо оголосив таку відозву до народу: Для охорони незалежности і нетикальности молодої словацької держави проти загрози з боку Польщі Словаччина заключила з Німеччиною охоронний договір. На основі додаткового порозуміння обох урядів німецькі війська увійдуть на словацьку державну територію, щоб на випадок потреби рамя об рамя зі словацькою армією відкинути ворога від границь держави. Закликаємо населення, щоб повитало німецькі війська як приятелів та дало їм усяку можливу поміч.

НІМЦІ РОЗБРОЮЮЮТЬ СЛОВАЦЬКУ АРМІЮ?

ЖИЛІНА, ПАТ. У Словаччині панує повний хаос. Словацьку армію у більшій частині розброєно, з її відділів зорганізовано робітничі частини.

Німці, що живуть у Словаччині, створили військові одиниці та озброїлися зброєю, яку відібрали словацьким відділам.

Безпосередній залізничий звязок

З БЕЛЬҐІЄЮ, ФРАНЦІЄЮ, АНҐЛІЄЮ ТА ГОЛЯНДІЄЮ ПЕРЕРВАНИЙ.

ВАРШАВА. ПАТ. З огляду на те, що 27. ц. м. перервано залізничу комунікацію між Польщею та Німеччиною, Польща втратила безпосередню залізничу сполуку з Бельґією, Францією, Анґлією та Голяндією. Комунікація з Віднем, Римом та Прагою через Богумін ще відбувається. Поїзди до Мадярщини, Румунії, Литви та СССР курсують згідно з розкладом.

Орбіс подає до відома, що зі західними державами можна комунікуватись по лінії: Львів—Лавочне—Будапешт—Трієст—Мілано—Париж.

ПЕРЕЛЕТ ПОНАД ІТАЛІЄЮ ЗАБОРОНЕНИЙ.

РИМ. ПАТ. Оголошено декрет, який забороняє цивільним літакам перелітати над Італією, італійською східною Африкою та італійськими островами на Еґейському морі.

Заборона не торкається літаків, що постійно обслуговують ті землі.

——o——

БРИТІЙСЬКІ КОРАБЛІ ПОКИДАЮТЬ ІТАЛІЙСЬКІ ПРИСТАНІ.

Як подають з Царгороду, італійські кораблі дістали наказ негайно вертатись до Італії, не беручи ніяких чужинців як пасажирів.

Британським кораблям, які плавають по Середземному морі, наказано не причалювати до італійських пристаней; кораблі, які є на італійських водах, мають їх покинути.

МАЛЬТА. ПАТ. Поштову комунікацію між Італією та Мальтою перервано.

АМЕРИКА ПРИПИНИЛА МОРСЬКИЙ ЗВЯЗОК З НІМЕЧЧИНОЮ.

НЮ ЙОРК. ПАТ. Американські кораблі дістали інструкцію, щоб не причалювали до німецьких пристаней.

Капітанові німецького корабля „Бремен" наказали відчалити з Ню Йорку до 24-ох годин.

——o——

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ДАЛЬШЕ ПОБОРЮЄ ЗАКОН ПРО НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

НЮ ЙОРК. ПАТ. Державний підсекретар департаменту війни Джонсон виступив у промові до ветеранів, проти закону про невтральність, домагаючися, щоб її скасувати або змінити. Він ствердив, що ембарґо на зброю є корисне для Німеччини і облегшує їй викликувати кризу фронту мира. Він заохотив слухачів, щоб підтримали Рузвелтове законодавство про невтральність.

Воєнні приписи

УВІЙШЛИ В ЖИТТЯ В АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Оголошено подрібні приписи оборони, оголошені на основі закону про надзвичайні повновласти уряду, що його парлямент приняв у четвер. Ті приписи складаються зі 105-ох статтей та діляться на 5 частин:

1. частина обіймає постанови, що торкаються безпеки держави: забороняє поширювати інформації про рухи, стан та виряд військ, обмежує ужиття фотоґрафічних апаратів та світлення, охороняє поштові голуби, вводить загострення для подорожніх.

2. частина дає військовій владі право реквірувати кватири та обіймає приписи на випадок налетів і постанови про амбулянси й опіку над раненими.

3. частина піддає під контролю війська плавбу, летунство та рух у пристанях.

4. частина дає владі право обіймати ґрунт та іншу власність й контролювати поодинокі ділянки подукції. Міністерство хліборобства й рибальства дістав повновласти для оборони тих двох ділянок. Міністр комунікації дістає управу залізниць, які в Анґлії належать до приватних товариств.

АНҐЛІЯ ГОТОВА ВИКОНАТИ ҐАРАНТІЮ ДЛЯ БЕЛЬҐІЇ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Брітійський амбасадор був на авдієнції у бельґійського короля та запевнив його, що Анґлія беззастережно пошанує ґарантію, яку дала Бельґії в березні 1936.

ЗАСІДАННЯ АНҐЛІЙСЬКОГО УРЯДУ.

ЛЬОНДОН, 28. 8. ПАТ. Анґлійський уряд зійшовся сьогодні вполудне на засідання, на якому були присутні всі міністри, крім льорда канцлера. Засідання уряду закінчилося в год. 18.

АНҐЛІЯ ТА ФРАНЦІЯ ПОШАНУЮТЬ НЕВТРАЛЬНІСТЬ БЕЛЬҐІЇ.

БРЮССЕЛЯ. ПАТ. Агенція Бельґа повідомляє: Амбасадори Анґлії та Франції заявили королеві, що якби не вдалося оминути конфлікту, а Бельґія зберегла б невтральність, Анґлія та Франція пошанували б її, згідно з традиційною політикою. Ті запевнення опираються на припущенні, що всі інші держави пошанують бельґійську невтральність.

——o——

Нові девізові постанови.

ВАРШАВА. ПАТ. В „Деннику Законів" появився розпорядок міністра скарбу, який має на меті унеможливити закордонні спекуляції, які полягають на спроваджуванні до краю перепачкованих за кордон золотих, зі шкодою для польської девізової господарки.

Від тепер не вільно буде привозити із закордону польських банкнотів хіба на основі закордонного пашпорту, найбільше по 40 зол. на особу. Без окремого дозволу девізової комісії не вільно буде виплачувати з вільних рахунків та ґданських конт. До Ґданська можна буде вивозити лише по 20 зол. на особу.

Ці постанови не мають господарського характеру, лиш виключно охоронний на відтинку платничого обороту з Ґданськом, у звязку з постановами ґданського сенату й банку.

Як забезпечити дітей перед згубленням

РОЗПОРЯДОК МІНІСТРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ.

ВАРШАВА. ПАТ. У звязку з оборонним поготівлям міністр суспільної опіки видав розпорядок, який подає засоби, що дадуть змогу найти опікунів згублених дітей.

Кожна дитина до 7-ох років, так само як дитина глуха, німа, недорозвинена і т. п., без огляду на вік має мати полотняну вивіску розмірів коло 15×8 цм., виразно виповнену вічним атраментом або копіовим олівцем, пришиту на спідній стороні одягу дитини. Немовлята можуть мати вивіску з паперу, вложену разом з іншими документами до торбинки і завішені на шиї.

1) Напис на вивісці має обіймати: нездрібнене імя дитини, прізвище (з незміненим закінченням), дату і місце народження, імена родичів, родове прізвище мами, адресу (з воєвідством).

2) Крім того треба навчити кожну дитину — якщо на те дозволює її умовий розвиток — подати без похибок ті самі дані, які виписані на вивісці.

3) На випадок якогонебудь аларму треба крім того звісити дитині на шиї приготований заздалегідь мішочок, прикріплений до сильної стяжки, та зашити до нього найважніші документи, оловног відпис метрики.

Правнича сторінка.

Res iudicata pro veritate habetur.

II.

ЗАСАДНИЧЕ ВИРІШЕННЯ АПЕЛЯЦІЙНОГО СУДУ У КРАКОВІ.

Апеляційний суд у Кракові на тайному засіданні признав, що справа о. **Франца Згоряякевича,** пароха с. Хревта, пов. Лісько, (якого — як нашим читачам відомо*)засудив замісцевий виділ у Сяноці окружного суду в Яслі на 8 місяців безоглядної вязниці за провину зі ст. 286 § 1 к. к. тому, що засуджений заборонив дітям співати польську патріотичну пісню „Боже, цось Польскен" підчас богослуження в церкві) є дуже важна і має принципіяльне значіння. Тому апеляційний суд доручив перевести апеляційну розправу проти о. Ф. Згоряякевича спец. карному сенатові, хоч згідно з постановами карної процедури справу повинен був розглянути один суддя апеляційного суду. Річ ясна, що прокуратор домагався, щоб апеляційний суд затвердив присуд окружного суду. Оборонець о. Ф. Згорлякевича адв. **д-р Кирило Черлюнчакевич** з Перемишля (який боронив теж перед судом першої інстанції) у довшій промові збивав основно закиди присуду суду I. інстанції виказуючи, що о. Згорлякевич не допустився ніякої провини. Свою промову закінчив оборонець словами: Papką, czapką, **solą — ale nie kryminałem — ludzie ludzi sobie niewolą.**

По нараді сенат апеляційного суду у Кракові присудом з 30. травня ц. р. до ч. I. Ka. 285/39 увільнив о. Франца Згорлякевича від вини і кари. Сенат апеляційного суду приняв усі мотиви апеляції та висновки оборонця і спираючись на вияснені міністерства освіти з 8. травня 1939 не доглянув у поведінці о. Згорлякевича ніякої провини тимбільше, що дотепер нема ніякої законної постанови, яка нормувала б справу співання пісні „Боже, цось Польскен" у церквах. Отже пісні „Боже, цось Польскен" не вільно співати в церквах без дозволу священників.

III.

„РЕВІНДИКАЦІЯ ВІДБУВАЛАСЯ ПРАВИЛЬНО"...

Недавно відбулася перед окружним судом у Рівному апеляційна розправа проти **о. прот. Мартина Волкова,** б. посла і пароха у Сарнах, якого засудив городський суд у Сарнах на 1 місяць арешту та 100 зол. гривни за провину зі ст. 170. кк. (за церковну проповідь з нагоди холмських подій). Оборонець засудженого, варшавський адвокат поляк **Свйонтковський,** який — як відомо — боронив у багатьох подібних процесах (більшість із них скінчилась звільненням підсудних від вини і кари) подав в апеляції широке правне обоснування справи ліквідації церков, спираючись на судових прецеденсах та голосах польської преси.

Одначе апеляційний суд не прихилився до становища оборони, затвердив присуд городського суду в Сарнах та — що найцікавіше — до сентенції присуду долучив цікаві **мотиви,** які наводимо буквально за урядовим відписом.

Uzasadnienie.

Wyrokiem Sądu Grodzkiego w Sarnach z dnia 25. XI. 1938 r. Marcin Wołkow skazany został na 1 miesiąc aresztu i na 100 zł. grzywny za to, że dnia 24. VII. 1938 r. w cerkwi w Sarnach jako proboszcz prawosławny publicznie rozpowszechniał fałszywe wiadomości, mogące wywołać niepokój publiczny, przez odczytanie orędzia soboru biskupów kościoła prawosławnego w Polsce z dn. 16. VII. 1938 r., omawiającego rewindykację świątyń na Chełmszczyźnie i Podlasiu. Od wyroku tego odwołał się oskarżyciel publiczny, wnosząc o podwyższenie kary oraz nadmieniając, że **oskarżony Wołkow, jako ukraiński szowinista jest wrogo nastawiony do Narodu i Państwa Polskiego.** Odwołał się również od tego wyroku oskarżony, wnosząc o unieważnienie go oraz wyjaśniając, że istotnie odczytał w cerkwi wspomniane orędzie, ponieważ otrzymał taki nakaz od swojej władzy duchownej, oraz że treść tego orędzia odpowiada prawdzie. Opierając się na treści odczytanego przez oskarżonego w cerkwi orędzia, Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że oskarżony dopuścił się rozpowszechnienia fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny. **Fakt i sposób rewindykacji świątyń na Chełmszczyźnie i Podlasiu są notorycznie znane** i bliższego omówienia nie wymagają. Na podkreślenie zasługuje tylko ta okoliczność, że **powyższa rewindykacja odbywa się w drodze aktów legalnych oraz przeprowadzana jest w** sposób prawem **przepisany** i pod nadzorem **władz państwowych,** przy czym niekiedy zdarzają się odruchy **niezadowolenia** ze strony nienależnie orientującej się w sytuacji prawnej ludności prawosławnej.

Wspomniane **orędzie, sposób rewindykacji świątyń na Chełmszczyźnie i Podlasiu** niezgodnie z **notoryczną prawdą** określa w sposób demagogiczny jako **„okrutne burzenie domów Bożych", lub „profanacja świętości prawosławnych". Z tych też względów orędzie to ulegało konfiskacie.** Rozpowszechnienie tego orędzia w Sarnach, a więc wśród ludności będącej na tym terenie w większości prawosławnej, mogło wywołać i rzeczywiście wywołało silne wzburzenie i niechęć do władz państwowych, co stwierdził świadek Hieronim Werkowski. Oskarżony nie okazuje żadnej skruchy, bowiem jeszcze w wywodzie apelacji twierdzi, że wszystkie przytoczone w orędziu okoliczności całkowicie zgodne są z prawdą. Wymierzona oskarżonemu przez Sąd I. instancji kara całkowicie odpowiada stopniowi zawinienia oskarżonego i jego właściwościom indywidualnym. Gołosłowne jest twierdzenie oskarżonego odnośnie otrzymania od swej władzy duchownej nakazu publicznego odczytania wspomnianego orędzia. Bez żadnego znaczenia dla sprawy niniejszej są złożone przez obronę oskarżonego czasopisma, **subiektywnie i niezgodnie z prawdą naświetlające kwestję likwidacji** względnie rewindykacji świątyń na terenie województwa lubelskiego. Z tych zasad Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji **wyroku.** M. P. Sąd Okręgowy w Równem. Za zgodność oryginału: Kierownik Referatu." (Підпис нечиткий.)

Як відомо, в суді обовязує стара, класична римська засада: **res iudicata pro veritate habetur (присуду не можна піддавати в сумнів).**

На основі цього законного афоризму мусимо повірити мотивам присуду судді **Теневського, що „ревіндикація (церков) відбувається на основі леґальних актів та виконується у законний спосіб і під наглядом державної влади."**

Слушність цієї тези вирішить Найвищий Суд, до якого о. Волков відкликався.

*) Див. „Діло" ч. 190

Що кажуть постанови закону на випадок оголошення военного стану?

Від 30. червня 1939. р. обовязує новий закон з 23. червня ц. р. про военний стан (Денник Законів ч. 57, поз. 366). Головні його постанови такі: Военний стан на просторі цілої держави або її частини оголошує Президент Польщі в „Деннику Законів" — на внесок ради міністрів, яка ухвалює його з ініціятиви міністра військових справ. Крім оголошення в „Деннику Законів" про введення военного стану оголошують в осідку повітової влади загальної адміністрації (себто в кожному повітовому місті) і з днем його оголошення военний стан обовязує на просторі цілого повіту. Якщо нема змоги оголосити военного стану в повітовому місті, вистане оголосити його в осідку воєвідського уряду і тоді обовязує военний стан.

НАСЛІДКИ ОГОЛОШЕННЯ ВОЕННОГО СТАНУ.

З хвилиною оголошення военного стану — особисті обовязки громадян припиняє сам закон. Тоді влада загальної адміністрації має право переводити особисті ревізії в осіб, які загрожують безпеці, спокоєві, публичному ладові або загрожують інтересам оборони держави. Такі особи може влада затримувати в арешті до одного місяця; в карно-адміністраційних справах може накладати тимчасовий арешт до 3-ох місяцв; може їх інтернувати в окремих місцях або конфінувати (себто визначувати місце примусового побуту) — і то повітова влада на час до 3-ох місяців, а воєвідська влада на довший час. Крім того влада має право виселювати особи з простору, де обовязує военний стан на час, доки обовязує военний стан або на коротший час. Далі влада може і має право переводити домашні ревізії і забирати предмети в осіб, які загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові.

Припинення свободи слова потягає такі наслідки: Повітова влада загальної адміністрації має право: 1) переводити превенційну цензуру друків; 2) припинювати часописи, конфіскувати друки, відбирати їм поштовий дебіт та обмежувати їх поширення, якщо загрожують безпеці, публичному ладові або спокоєві; 3) заборонити появу нових часописів без попереднього дозволу; 4) заборонити поширювання друків без попереднього дозволу, 5) заборонити особам, які загрожують безпеці, спокоєві або публичному ладові, вести підприємства та займатися друкарським або графічним промислом; 6) переводити превенційну цензуру творів, призначених на публичні імпрези та переривати ці імпрези. Далі влада має право переглядати кореспонденцію, поштові посилки і телеграми, забирати їх і конфіскувати, контролювати і переривати телефонічні розмови і радіоавдиції. Товариства та їх відділи можна основувати лише за попередньою згодою адміністраційної влади. Вона має теж право припинювати та обмежувати діяльність організацій; розтягати нагляд над ними і переглядати їх акти, висилати своїх представників на засідання управи організацій, що обовязані повідомляти владу заздалегідь про них; відхилювати і припинювати рішення управи і вкінці забороняти умови між працедавцями та робітниками.

З хвилиною оголошення военного стану рада міністрів може ввести наглі суди. Военний стан касує Президент Польщі на внесок ради міністрів. За нарушення постанов про военний стан закон передбачує кару арешту до 1 року і гривни до 10.000 зол., або одну з тих кар.

Сторінка без політики.

Уродини княжни.

Дня 21. серпня молодша донька англійського короля Маргарета-Рожа скінчила 9 років. З тої нагоди батько обдарував її першою дорогоцінністю — золотою бранзолетою зі шеи бриліянтами. На англійському королівському дворі панує віддавна такий звичай, що всі княжнки, які належать до королівської родини, дістають у дні своїх уродин від короля якусь дорогоцінну цяцьку. Король-батько уважав, що 9 років — це вже вік, в якому можна подарувати соленізантці дорогу річ. Королева Мері, як кожна жінка, дарує все щось практичного. Цим разом вона післала своїй внучці рожеву шовкову суконку і такі самі півчеревики. День уродин молоденької княжни буде утривалений на фільмі, який накрутить її старша сестра Єлисавета. Вона то власноручно спекла своїй молодшій сестрі біло-рожевий торт. Він був головною прикрасою на святочному столі, що був роскішно прибраний рожами і стокротями.

Тунель під каналом Ля Манш.

Консервативний „Спектатор" помістив статтю Рауля Дотрі б. директора французьких залізничих шляхів. Автор знову підкреслює конечність побудувати тунель під каналом Ля Манш. Цей тунель коштував би 5 міліярдів франків т. зн. менше як три кораблі. Значіння тунелю економічне й політичне незвичайно велике. Якби тунель не приніс економічних користей, то всеж його значіння не буде менше. Тепер на першому місці стоїть стратеґія і користь, яку приніс би тунель в майбутній війні. Денно може переїхати цим тунелем 150 поїздів в обі сторони. Значить, вони можуть перевозити дві дивізії з повним узброєнням. Тунель має значіння головно для Англії. Він дозволить їй послуговуватися французькими пристанями й зміцнити свій контакт із Францією.

—o—

Міріям Верн і Гітлер.

В одному льондонському театрі починаються тепер виступи молоденької акробатичної танечниці Міріям Верн. Вона зробилася славною тому, що впала в око Гітлерові. Її танки незвичайно подобалися фірерові. Він навіть зажадав, щоб молода артистка дістала ролю в його улюбленій оперетці „Весела Вдовичка". З цього приводу льондонські репортери кинулися до міс Верн, щоб дістати інтервю про Гітлера. Але молода танечниця відповіла, що не може розповідати спліток про фірера. Він був незвичайно милий для неї, приносив їй цвіти і шоколядки і запрошував по виставі на вечерю. Те все, що хотіла міс Верн сказати цікавим журналістам.

Розводовий лист японця.

В Японії вінчаються не на ціле життя як у нас, але на означений час, після якого чоловікові прислуговує право відіслати свою жінку батькам з т. зв. „розводовим листом". Звичайно такий лист в дуже чемній та елеґантній формі вияснює причину зірвання подружжя. Його зміст приблизно такий: „Мої благословенні добродії, що завдяки вам я прожив 5 найкращих років. Ваша дочка найкраще джерело щастя. Це чудо краси, мудрости й доброти для мене небо. Але тому, що для мене великого грішника це щастя занадто велике, розходжуся з ним, бажаючи Вам, величнім, багато щастя."

Жінки хочуть двобоїв.

Молода студентка з Еквадору Бетті Берберен, „дівча з морськими очами", як назвали її ґазети визвала на двобій свого товариша студента Очоа. — Хочу його вбити — заявила вона поліції — тому, що він намагався мене звести. Сеньоріта, дівчина незвичайно виспортована. Вона передовсім положила напастилового молодця нок-автом, відтак, коли він отямився, визвала його на двобій. Бетті Берберен скликала на віче своїх товаришок і при бурхливих оплесках слухачок виголосила палку промову. „Скоро вже прийде час, що мужчини не будуть дивитися на нас, як на своїх невільниць. Тому нам треба розвивати свої мязні, щоб ми дорівняли силою мужчинам. Вони незвичайно боязкі. Як лише побачать сильну жінку негайно втікають з поля бою. Поліція не дозволила, розуміється, на двобій, а студент просив у сеньоріти вибачення. А проте „дівча з морськими очами" палає дальше бажанням убити свого адоратора.

Буря у склянці води.

Один англійський фільмовий артист викликав бурю обурень серед усіх жінок. Він оголосив у пресі, що не бажає знайомитися зі жінкою, що

1) вимагає від мужчини, щоб ходив із нею по крамницях,
2) каже носити йому за собою пакунки.
3) напихає його кишені своїми дрібничками і косметиками,
4) просить його раз-у-раз папіроски,
5) пудриться і малюється в товаристві.

Тепер в льондонських ґазетах появляються гарячі протести жінок, що вони також не бажають собі товариства мужчин, що не хотять ходити з ними за орудками і не хотять носити пакунків і т. д.

—o—

Щурі пяниці.

В одному науковому ляборатор і Канзасу переведено цікаві досліди зі щурами. Відділено 16 щурів і їм місяць давали замість води алькоголь. Других 6 діставало дальше воду. Щурі так звикли до спірту, що коли їм відтак клали посуду з водою, вони вже її не хотіли пити. Зате інші, як їм дали спірт, навіть не подивилися в цю сторону. По якомусь часі щурі-пяниці зачали нездужати, відтак погинули.

—o—

ГУМОР.

БАГАТИЙ ШОТЛЯНДЕЦЬ

— Слухайте, Патрік, чому ви все носите цей брудний светер — чи у вас нема сорочки?

— Але ні, прошу пані, я маю масу сорочок, але все обі є у пранні.

ПРОФЕСОР.

Професор З. від кількох днів щасливий батько, сидить у своїй робітні. До кімнати входить жінка.

— Порадь мені, Іване, що робити! Маленький не хоче заснути.

— Хай числить до тисячі.

ЛЕГКИЙ ВИБІР.

— Панно Марусю, що ви хотіли б радше мати — красу чи багацтво?

— Ах, я так охоче була б багатою!

ДУЖЕ ЗАНЯТИЙ.

Пан Личко дістав посаду секретаря. Саме другий день прийшов до праці і сидить при бюрку. Нагло на вулиці зачинає грати музика. Шеф дивиться на Личка і вдоволено усміхається: „Я вам подвоюю платню. Від коли памятаю, ви перший мій секретар, що далі працюєте, як на вулиці грає музика."

Пан Личко щасливий і... кінчає розпочатий лист до своєї жінки.

—o—

Ю. Л—ИЙ.

Кеймбрідж – рай студентів.

Крікет.

З цієї імпрези найменше важний сам крікет. Меч у цьому питомому англійському спорті грають сьогодні студенти зі слугами. Очевидно виграють студенти. Та найголосніша точка нинішньої програми це вечеря в честь переможців і переможених. На неї запрошують і нас — чужинців. У великому голю Кінґс Коледжу чекають уже заставлені столи з великими кухлями пива; кожний з нас дістає двох англійців по боках для розмови і за хвилину ґонґ зриває всіх з місць до короткої молитви. Потім найбільше прозаїчна частина — їджения. Але ось нараз починає мій сусід гримати пястуками об стіл, а за ним усі інші. Це знак, щоб капітан переможців міг промовити. Кілька його речень як звичайно переплітаних гумором передає відразу всім настрій. По тостї на честь переможців і переможених зривається знову буря оплесків і стуки. Ага, не вистачає сама промова, переможний „тім" мусить щось заспівати. Ще раз переконуються про досконалість хорового співу в англійців. Їх народні пісні повні моряцької бальорости і деколи навіть зі сентиментальними нотками.

Скінчивши пісню „тім" сідає за стіл і домагається цього самого викупу у своїх суперників.

Вони, що в цей вечір забули про свої обовязки слуг, сидять тепер заглиблені у розмові зі студентами і здається навіть, що в тій хвилині і ріжниця кляс десь пропала. Правда, мистцем в цьому контакті з нижчою верствою залишиться мабуть сучасна нім. молодь та всеж відношення студентів до слуг в тій хвилині наскрізь товариське. Зпоза плечей видно старших „вейтрів", які вже не всилі грати крікет і тепер, як звичайно у смокінґах, послуговують своїм молодшим товаришам за столом.

Вкінці по довгих нарадах між собою переможений тім висилає свого капітана на середину і цей співає кілька пісеньок. Дехто підхоплює ці популярні пісні з улиць Льондону і ось нараз зривається буря „Лямбет Вок"! Хтось сідає до фортепіяну і за хвилину всі з чужинцями включно співають цей танок, що завоював усю Европу.

Потім ще кілька промов і ось неждано хтось починає грати Штравсового вальса. Старший джентельмен скаче на стіл і держучи кіш від паперу замість партнерки починає танцювати в такт безсмертної музики під оплески всіх. Єдиний Генрих VI. задержує тепер поваґу і дивиться зі своїх золотих рям на нас дуже понуро.

Тимчасом йдуть розмови на всі можливі теми. Мій сусід на щасти студіює географію і знає, що Україна ані не еспанська провінція, ані не лежить у баварських Альпах, як думають деякі американці. Що вона така велика, він не думав, та за хвилину він уже втаємничує мене в англійські пляни на сході Европи.

Температура вечора стає все вища і вкінці приходить час розставатись. В імені всіх чужинців дякує за приняття репрезентант мовчазної нації фінляндців, з якими усі тепер хочуть бути в тісній приязни з огляду на найближчу олімпіяду.

Ще кілька пісень і нараз усі встають і з грудей молоді несеться могутній державний гимн.

Опівночі покидаємо коледж, що виїмково відчинений і прямуємо до нашого. Та брама зачинена. Згори, знад стрункої каплиці усміхається до нас місяць, який мабуть добре знає, як студенти спізняються та епільоги цього.

Єдина рада стати дахо- а радше стінолазом за славною традицією Кеймбріджу. Відкриваємо, що в тім нема великої штуки і хтось кидає здогад, що коледжі доцільно так будовані, щоб пізні студенти могли входити через вікно до дому.

Перший пнеться довгий голяндець, який, на жаль, має кімнату на третьому поверсі а за ним ми всі по черзі. За хвилину все гасне і втихає. Годинник вежі починає грати свою мельодію і бє першу.

(Далі буде)

По широкому світі

БРИТІЙСЬКИЙ уряд обмежив диспонування вартісними паперами, яких відсо.ки виплачуєть-ся у валюті деяких чужих держав.

ІТАЛІЙСЬКИЙ амбасадор в Берліні відбув кілька розмов з Гітлером, німецький амбасадор у Римі доручив Мусолініеві письмо від Гітлера.

НІМЕЦЬКИЙ уряд заборонив військовим аташе виїздити з міста без відома поліції.

ГОЛОВИ РАД ПОЛЬСЬКИХ професійних спілок вислали підчас конференції телеграму зі заявою вірности маршалові Сьміґлому-Ридзові.

ЄГИПЕТСЬКИЙ уряд має дістати надзвичайні повновласти.

ЕСПАНСЬКА преса стверджує, що Еспанія збереже повну невтральність.

КАНАДІЙСЬКІ летунські лінії та фабрики літаків звільнили всіх німців.

З ТУНІСУ всі німці виїхали до Лібії.

МІЖ АМЕРИКОЮ ТА ЯПОНІЄЮ взаємини покращали.

В АНГЛІЇ вибухли знову ірляндські бомби, обі в Ліверпулю.

ПОРТУГАЛІЯ — як твердить Авас — залишиться вірна союзові з Анґлією.

ГОЛЯНДСЬКИЙ уряд заборонив вивозити сировину і річи потрібні на випадок війни.

БРИТІЙСЬКІ торговельні кораблі перейшли під військову контролю. Їх не вільно продавати ні відступати.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ уряд опрацював законопроект про повновласти для короля та про мобілізацію.

ФРАНЦУЗЬКИЙ морський уряд заборонив зближуватися до нормандського побережжа ближче ніж на 6 миль.

ПОЛЬСЬКЕ міністерство комунікації піддало під державну управу дві приватні залізничі лінії на Шлеську.

НА ГДАНСЬКІЙ території у Шамонові німці ранили й арештували польсі.ку залізничу робітницю.

Таємниче вбивство в Бучаччині.

ТЕРНОПІЛЬ, 27. 8. ПАТ. 25. ц. м. в год. 19 в Межигірю пов. Бучач застрілив хтось двома револьверовими вистрілами Маріяна Рушака з Межиріґя в його власному домі Вбивник утік.

Того самого дня коло год. 22. напали невідомі напасники на ст. постерункового Теофіля Каліту, коменданта поліційної станиці в Усті Зеленім, який із двома поліцистами та лікарем д-ром Петриком їхав на місце вбивства. Підчас стріляниниі д-р Петрик згинув на місці, Каліта дістав рани в бік та в груди. Напалені поліцисти відповіли стрілами і вбили одного з напасників, у якому пізнали 21-літнього Н. Недільського з Грабини к. Устя Зеленого. При вбитому знайшли автоматичний револьвер Фроммер кал. 7.65 та мисливський кріс. Ст. пост. Каліту відвезли у важкому стані до гол. шпиталю у Львові. Поліція веде слідство.

*

Довідуємося, що вбитий М. Рушак був головою „Лугу“ в Межигірю.

—o—

НОВИНКИ

30
СЕРПЕНЬ

СЕРЕДА
Ст. ст. 17. серпня 1939
Мирона мч.
Лат. Рози з Лім.
Сонце: схід 4.35, захід 18.15.
Місяць: схід 18.42, захід 5.45.

Завтра: 31. серпня. Четвер.
Ст. ст. 18. серпня 1939.
Фльора і Лавра.
Лат. Раймунда Нон.
Сонце: схід 4.37, захід 18.13.
Місяць: схід 19.04, захід 6.49.

—o—

— **Шкільний** рік у школі Малої Семінарії у Львові не почнеться в дні 3. вересня ц. р. — Про початок шкільного року повідомлять заінтересованих окремою оповісткою у пресі. — Ця оповістка дотичить також і питомців Малої Семінарії. 1619 1—3

— **До ВП. Передплатників творів Лесі Українки.** Повідомляємо ввічливо всіх наших ВП. Передплатників, що четвертий з черги том Творів Лесі Українки появиться 15-го вересня ц. р. — а не при кінці серпня, як видавництво це проектувало. Просимо теж надсилати залеглі рати за вакаційні місяці. **В-во „Українська Книгоспілка“**, Львів, вул. Обор. Львова 14. .—3

Що писало „Діло“ 50 років тому

20 серпня 1889 року.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ПРОСВІТИ“ У СТАНИСЛАВОВІ.

Вчерашні загальні збори „Просвіти“, перші, які відбулися поза Львовом, випали дуже добре й величаво. Без сгляду на погану погоду на збори ці зїхалось велике число інтелігенції світської і духовної, найбільше селян. Прибули теж і три соймові посли пп. Романчук, Савчук і Гурик. Якби не дощ, що падав безупинно, учасників було б певно вдвоє більше.

ЧИ СПРАВДІ ГАЛИЧИНА МАЛА Б БУТИ ЖИДІВСЬКА?

Орган німецьких католиків „Германія“ подає цікаву відозву паризького „Міжнародного Жидівського Обєднання“, розіслану до всіх галицьких жидівських громад. Відозва та звучить: „Браття одновірці! В цілім світі нема тепер певно землі, яка так надавалася б до того, щоб ми нею заволоділи і панували, як галицька земля. Ця країна мусить стати нашим краєм — все до того нам сприяє! Отже старайтеся брати одновірці виперти зовсім християн з усіх сфер їх діяльности і стати єдиними, виключними панами краю! Старайтеся все те, що ще досі належить до них, загарбати у свої руки! Якщо самі не зможете доконати цього, то наш союз поможе вам. На остаточне вирвання галицької землі з рук галичан складаються вже багачі цілого світу. Дає барон Гірш, дають Ротшильди, дає Бляйхредер, дають Мендельсони. Тому напружіть всі свої зусилля, щоб ту ціль, на яку ми вам вказуємо найскоріше осягнути!

— **Футра** жіночі, мужеські, лиси, пелеринки готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський, Львів, площа Капітульна 3, I. пов., телефон 254-46. Товар на складі. 135 —?

— **Храмове свято** в церкві Успення Пресвятої Богородиці (Волоській) у Львові пройшло цього року не менше величаво, як минулими роками. Тільки дещо менше було цього року прочан з поблизьких і дальших сіл Львова. Одначе вірні всеодно виповнили вщерть прегарну церкву і вислухали торжественної Служби Божої, що її відправив Преосвященний Кир Никита з асисті о. радн. Д. Садовського та о. радн. Дуткевича. Діяконував о. проф. Липський. Співав прегарно мішаний хор під орудою проф. Орленка-Прокоповича. Торжественне богослуження закінчено відспіванням многоліття та вс..освяттям.

— **Нове коло** „шляхти заґродової“ повстало у Тростянці пов. Бучач. Провідником кола став Войтіх Рибчинський.

ВОЛОДИМИР ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ. 3

Вистава еспанських малярів у Женеві.

(Докінчення).

В тій безпосередности зображуваних явищ природи лежить переломове значіння творчости Ґої. Не дивним стає твердження, що Ґоя попри Веляскеза є властивим предтечею новітнього, головно французького імпресіонізму. Він випередив його майже на ціле століття. Для основоположника новітнього імпресіонізму Едуарда Мане Ґоя був невичерпаним джерелом глибокого надхнення, а його краєвиди мали в кольористиці великий вплив на такого майстра новітнього пейсажу, яким був Ґустав Курбе.

Новатором є Ґоя також у доборі сюжетів. Він любується в бурлесках, в сатирі, в гротескових і небуденних сюжетах („Бичування“ з процесією, які є наче якимсь відгуком еспанських інквізицій) у сценах повних драматизму (з наполеонських воєн, як напр. у виробі пороху), або в драстичнім реалізмі. Скаля його заінтересування видається необмежена.

Тут маляр виступає далеко поза межі своєї доби. Він проломлює закони сухого академізму і звертається просто до життя. Безпосередні враження і переживання стають темою його мистецької творчости. А при тім його малюнки, шкіци та рисунки визначаються гарячим еспанським темпераментом, що місцями вибухає в гарячу пристрасть, як напр. в полумяних малюнках-протестах проти кривавого наїзду наполеонських революційних військ на Еспанію...

Крім цих трьох найвизначніших представників еспанського малярства обіймає женевська вистава деякі твори Зурбарана, Муріля та Рібери. Два перші не дають на жаль повного поняття про свою творчість, бо їх творів є за мало. Зате Рібера має першорядні картини. Юзепе Рібера (1591—1652) звязаний тісно з еспанським двором неаполітанських віцекоролів, прозваний в Італії Спаньолеттом, очолює найбільш реалістичний напрям еспанського малярства. Він є наче антиподом Іль Ґрека. Його релігійні сюжети майже позбавлені того крайнього містицизму, яким визначаються полотна Ґрека. Він звязаний з землею, з реальним життям, його Апостоли це студії над неаполітанськими рибалками, підхоплені просто з життя, його святі визначаються драстичним реалізмом і передані з глибоким відчуванням обективної дійсности.

Найвизначніші картини женевської вистави це „Сон Якова“ та „Муки св. Вартоломея“. У сні Якова властива надприродна подія янголів, що ступають з неба по драбині так дискретно зазначена, що ледви виринає на тлі охрового тла. Зате вся увага звернена на вираз обличчя патріярха Якова. Вираз такий експресійний, що так і спонукує нас до переживання сну.

Дуже дискретно зазначений момент надприродний у муках св. Вартоломея. Тріюмф брутальної фізичної сили пробивається в посіпаці, що тягне линвами Вартоломея на хрест. В обличчі другого посіпаки, що здирає шкіру з його ніг малюється садистичний усміх. Від тої атмосфери брутальности і здичіння відбиває муками виснажене тіло св. Вартоломея, яскраво освітлене якимсь надприродним світлом згори. В те саме місце звідки невидно падає світло, звернений благальний погляд мученика, наче звідти він очікує спасення для своїх знущань та страждання.

Рібера стоїть під впливом італійських тенеброзів (малярів світла і тіней) головно Караваджія. Ці проблеми освітлення він розвиває індивідуально дальше, одначе оминає сильного пластичного моделювання, а видвигає значіння світла як засобу кольористичного, почасти і композиційного.

Вплив Рібери на всесвітне малярство був великий. Сліди його впливів сягають Рубенса та Рембранда і кожний з них своїми індивідуальними мистецькими нахилами розвивали його пребагату мистецьку спадщину.

І так женевська вистава дає нам багатий перегляд найвизначніших малярських творів еспанського малярства в його золотій добі розвою. Завдяки їй можемо теж ближче пізнати і зрозуміти духа еспанської історії та мешканців Піренейського півострову. З одного боку еспанське малярство визначається сильним нахилом до реалізму, з другого поглибленням містично-релігійної екзальтації. Від мистецтва споріднених латинських країв Франції та Італії ріжниться воно тим, що воно нерадо переймає чисто формальні або зраціоналізовані мистецькі норми. Воно радше виживається в екстремах. У крайнім реалізмі, або крайнім містицизмі.

Історія еспанського малярства є наче потвердженням тези глибокого еспанського мислителя Доноза Кортез: „Що характер еспанців узнає переборщення у всім.“ І дійсно всі великі історичні події на Піренейському півострові забарвлені тим понекуди ексцентричним пристрасним емоціоналізмом, як напр. еспанська протиреформація з жорстокою інквізицією, велика імперіяльно-кольоніяльна експанзія, яка видвигає Еспанію на вершок світової імперії, за якою безпосередньо йде страшний упадок, після якого Еспанія не могла піднестися аж до нинішніх часів, врешті всі страхіття домашніх воєн, ведених з фанатизмом, якого серед інших народів історія не знає.

Блискуча велич і наглий упадок йдуть в еспанській історії майже безпосередньо по собі; — це нація здібна до величезних подвигів, але і до пристрасного руїнництва надбаних здобутків, а рідко влучає в золоту середину.

—o—

— **Прищиця** появилася в селі Касперівцях на днях і починає поширюватися по довколичних селах.

— **Нафти доволі — запевнюють авторитетні** кола і тому населення не має чого побоюватись, що не зможе її купити. Якщо в неділю — повідомляє ПАТ — тут і там були деякі труднощі з закупном нафти, то вони виринули просто тому, що це був святочний день. Нині вже мешканці Львова можуть закупити нафти кілько лише хочуть.

— **Львівська хроніка.** В ресторані Макогона (вул. Пілсудського) невідомий злодій витягнув з кишені М. Григля портмонетку з 20 зол. — У трамваю при вул. Стрийській витягнув невідомий злодій з кишені Б. Каптуркевича портмонетку з 85 зол. — Поліція арештувала Казимиру Дибко під замітом крадіжи гардероби на шкоду Зузанни Дешберґ. — Крім того арештувала Я. Ковальчука під замітом крадіжи товарів з воза на шкоду Т. Ґжеменського зі Солонки. — На пл. Краківській наїхала вчора таксівка на мотоцикліста Ф. Динасевича з Ялівця, який легко потовкся.

— **Краєва хроніка.** В Липиці Долішній пов. Рогатин поїзд наїхав на Ілька Козоріса, який зганяв зі залізничого насипу корову і вбив його. — В Єльній пов. Ланьцут згоріло 2 га ліса, вартости 6.000 зол. Здогадуються, що причиною пожежі була іскра з льокомотиви.

— **У Копичинцях зацвили дерева** ще раз цього року, а саме: бози, черемхи та акації. Слід згадати, що перед місяцем перейшла над Копичинцями сильна градова буря, що заподіяла великі шкоди на полях і в садах. Населення Копичинець добачує причиновий звязок між новим цвітом дерев і градовою тучею.

— **Купив цвяхи замість срібла** ювилір Марко Єгер у Станиславові, до якого зголосився невідомий мужчина і запропонував йому продаж 25 кг. срібних російських рублів за ціну 1.400 зол. Ювилір Єгер заплатив йому 610 зол. на зачет і тоді невідомий мужчина залишив пакунок нібито зі срібними грішми. По решту грошей прирік зголоситися пізніше. По відході невідомого обманця ювилір переконався, що в пакунку були цвяхи замість.., срібних рублів.

— **Убивство зі заздрости.** В селі Бабинцях коло Кривча жив собі Іван Гуска син Михайла, який крім господарки займався ще і мясарством. Не маючи змоги сам працювати, покликував собі до помочи в господарці свого сусіда, 27-літнього Василя Гуску сина Івана, який почав з його жінкою жартувати доти, доки ті жарти не перемінилися в залицяння, які чимраз більше не подобалися господареві. І хто зна, як довго були б такі залицяння тривали, колиб припадково не стрінув Василя Гуску на гостинці підчас його повороту вночі додому. Чергового дня знайшли його з розторощеною головою, на якій була глибока рана мабуть від сокири. Іван Гуска опинився в арешті в Мельниці, де перебуває дотепер, а влада веде слідство.

— **Найстаршим женихом** є безсумніву мешканець Люї Фльор Льопес, який має 116 років. Він взяв на днях шлюб з Агрипіною Ранірез, яка має 65 років.

— **Запір.** Свідоцтва лікарських поваг стверджують успішне ділання природної гіркої води „Франца Йосифа“.

✝ Посмертна згадка.

Д-Р ВОЛОДИМИР ПЕТРИК.

Д-р Володимир Петрик, лікар в Устю Зеленім, пов. Бучач, погиб як жертва свого звання, застрілений невідомими людьми в дорозі, як їхав до Устя Зеленого на секцію тіла вбитого голови „Лугу“ у недалекому селі Межигірю. Несподівана смерть д-ра В. Петрика, що завжди спішив на ратунок у цілій околиці, викликала щирий жаль у всіх, що його знали. Похорон Покійного відбудеться у Станиславові, куди перевезли його тлінні останки. В. П. П!

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Дописи.

ТРУСКАВЕЦЬ.

З концертової салі. Милу несподіванку пережили трускавецькі лікуванці і громадяни дня 13. серпня н. р. підчас виступу мужеського хору „Зоря“ під орудою відомого музичного організатора та дириґента о. Сев. Сапруна з Дрогобича. На естраду виступило дванятькілької адисципліновaних молодих інтеліґентів. Між солістами, яких вичислено у програмі, знаходимо прізвище проф. Р. Попеля, якого непересічний теноровий голос пізнала публика вже підчас попередніх концертів. На програму концерту склалися галицько-буковинські українські пісні другої половини XIX. століття. В часі ренесансу Штравсівської музики в Европі, коли перемучена атональною модерною музикою та крикливим джезом публика домагається відсвіження музичних програм мельодійною музикою наших композиторів, хор „Зоря“ поставив собі за завдання відновити культ незрівняних пісень Вербицького, Лаврівського, Воробкевича, Матюка, Нижанківського та інших наших піонірів. Отже наспів відповідний час, щоб видобути ці перлини української музичної творчости з попелу забуття та показати їх молодій публиці. Наші рефлексії на цю тему перериває гомін дзвінка і знак палички дириґента, що концерт починається. В міру переспіваних пісень критичне наставлення слухача мусить без застережень скапітулювати перед могутнім враженням виконання концерту. Не можна тут говорити про кращі чи гірші точки, бо цілий виступ заслуговує на найвище признання. Можна було завважити легку перевагу басів над тенорами та дискутувати над способом інтерпретації поодиноких точок, але це річ маловажна, бо залежна від індивідуальности дириґента. Одначе вишколення добірних голосів, інтонація, гармонія, ритміка та динаміка хору — без найменшого закиду, а місцями на вершинах мистецтва. Для збільшення ефекту дириґент виконує з тим хором найтрудніші еволюції, які видержують пробу іспиту. Фреквенція публики — на жаль невелика. Побажати б, щоб хор „Зоря“ повторив свій виступ перед ширшою публикою у краю, передовсім у Львові. **В. П.**

КОЛОМИЯЩИНА.

Оселя в Коршові. В липні н. р. перебували в Коршові на оселі шкільні діти зі Львова. На свіжому повітрі і доброму харчі за 4 тижні блідолиці діти поправилися і прибрали на вазі. На пописах при кінці побуту приємно було слухати їх співів та бачити руханкові вправи і ритмічні танці. Під дбайливим проводом настоятельки п-ни Іванни Пилюсівної перейшов дітвам там увесь час мило і гармонійно. З жалем прощалися львівські діти з Коршовом, хоч нема тут ні гір, ні ріки, ні близького ліса, хіба помешкання в старому о-рі, що є власністю „Сільського Господаря“. І це помешкання було за мале на поміщення 80 осіб. Тому управа оселі подбала заздалегідь про ще 2—3 салі в поблизькій великій школі. Львівська Кураторія згодилася на це з тим, щоб це зголосити у шкільному інспекторaті в Коломиї. На жаль, інспектор Лея без подання причини відмовив в останній хвилині тих саль, коли діти були вже в Коршові. Рекурувати не було вже коли і тому діти примістилися всі в домівці „С. Г.“, де було, правда, тісно, але привітно.

—o—

СПОРТ.

ЩЕ ПРО ЗМАГАННЯ УКРАЇНА — РКС.

З огляду на навал актуального інформаційного матеріялу мусіли ми вчора обмежитися у спортовій хроніці до самих сухих вислідів. Сьогодні доповнюємо вчорашні вістки кількома словами.

Україна грала в такому складі: Гнура, Мікльош II, Скопець, Гошовський, Каратницький, Ромашець, Маґоцький, Скопець II, Зубач, Тихоліз, Левицький.

Заслужена перемога України, яка, не зважаючи на те, що напад грав без Мікльоша I і з дебютантом Левицьким, мала ввесь час сильну перевагу і у другій половині переводила просто тренінґ на одні ворота. В Україні д. добре заграв Скопець, який був чи не найкращим грачем на грищі. Добре грав теж Тихоліз. Маґоцький достроївся до обох цих грачів. Найслабше в нападі випав Зубач, який у першій дружині ще надто повільний. Левицький мудрий грач, видно, що має нерв до гри, але всю його добру волю марнувала просто неймовірна трема. Поміч у першій частині концертувала, у другій не мала вже перед собою противника і тому кожний помічник грав на свою руку. Залога певна, Гнура як завжди добрий, одначе можна в нього вже запримітити нахил до вонщалантської гри.

РКС пробував тільки в першій половині вдержувати рівнорядну гру. У другій обмежувався тільки до оборони. Тільки щастя Зуба та надмірна самопевність деяких напасників чорно-червоних (цим разом „зелених“, бо Україна виступила в зелених сорочинках) вирятували робітників від катастрофально великої програної.

СЯНОВІ В БОРИСЛАВІ НЕ ПОВЕЛОСЯ.

Сян попав на горячий бориславський ґрунт, на якому ломляться навіть і найкращі дружини. Не диво, що при гострій та незвичайно амбітній грі Стшельца, який намагався перемогти за всяку ціну, Сян не міг на чужому, ворожому терені багато вділти. Найкращим грачем сяновців був Гуцул на воротах і Медвіть у залозі. Найслабшою частиною сяновців був напад. Поміч грала на звичайному рівні. Перші ворота здобув Сян уже в 1 хв. гри (Турко головою). Другі ворота здобув Федорович.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІҐИ:

1. Україна	**2**	**4**	**7:2**
2. Гасмонея	2	4	6:2
3. Чорні	2	3	6:3
4. Ресовія	2	2	1:0
5. Сян	**2**	**2**	**4:3**
6. Стшелец	2	2	3:3
7. Лехія	2	2	1:2
8. Польонія	2	1	4:5
9. Погонь Стр	2	0	2:4
10. Погонь І Б	2	0	1:9
11. Р. К. С.	1	0	0:4

ПІДКАРПАТСЬКА А-КЛЯСА.

СТРИЙ. **Стриянка — Скала 3:2 (3:1).** Ворота для Скали здобули: Заплатинський і Павліщак. Скала здобула в останній хвилині ще правильні треті ворота, одначе судя п. Гайльгофер чомусь тих воріт не признав.

СХІДНИЦЯ. **Кадіма — Ґази 4:1 (2:1).**

ДРОГОБИЧ: **Бетар — Бялі 1:0 (0:0).**

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

ТШЛ — Знесінчанка 4:1 (3:1).

ЗЗК — Другий Сокіл 3:2 (1:1).

ПКС — Рекорд 4:2 (3:0).

Світезь — Львовянка 1:1 (1:1).

ГОРОДОК. **Яґельонія — Б. Орел 4:4 (1:3).**

ЛЬВІВСЬКА Б-КЛЯСА.

Ґраніт — Зоря 1:0 (1:0). Ґраніт здобув одинокі ворота з карного.

ВИННИКИ. **Зоня — Степ 3:0 (1:0).**

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПОЛЬЩА—МАДЯРЩИНА 4:2. Міжнародні змагання, що відбулися у Варшаві, покінчилися заслуженою перемогою Польщі.

РЕЧИНЦІ МИСТЕЦТВ ЮНІОРІВ.

II. ґрупа:

3. 9. Зоря — Самсон; 10. 9. Зоря — Погонь; 17. 9. ТШЛ — Зоря, 24. 9. Ґраніт — Зоря; 1. 10. Зоря — РКС, 8. 10. Самсон — Зоря, 15. 10. Погонь — Зоря, 22. 10. Зоря — ТШЛ.

III. ґрупа:

3. 9. Світезь — Україна; 10. 9. Україна — Знесінчанка, 17. 9. Україна — Чорні; 24. 9. Україна — Чуґай; 1. 10. Україна — Ґотуф; 8. 10. Львовянка — Україна; 15. 10. Ґоль — Україна, 22. 10. Україна — Світезь; 29. 10. Знесінчанка — Україна, 5. 11. Чорні — Україна.

Ц-КЛЯСА.

3. 9. Луг — Ґотуф; 10. 9. Дніпро (Винники) — Луг; 24. 9. Гутнічанка — Дніпро, Унія — Луг; 1.10. Луг — Гутнічанка, Дніпро — Яновянка; 8. 10. Ґотуф — Дніпро, Яновянка — Луг; 15. 10. Дніпро — Ґазада, 22.10. Унія — Дніпро; 29. 10. Луг — Ґазада.

БУРЕВІЙ (ОРЛИ) — ЛУГ 2:2 (1:1).

Слаба гра обох дружин. Ворота для Буревію здобули: Церковський і Кравець. Суддював п. Кузь.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ РЕМІСНИЧОЇ МОЛОДІ.

Секція Української Ремісничої Доростаючої Молоді при Львівській Філії Краєвого Товариства Опіки над молоддю у Львові уладила плавацькі змагання на 100 м. в довільному стилі. Стартувало 12 змагунів, до мети приплило 8 в такому часі: 1) Волчков Степан 1:52, 2) Курій Нестор 2:15, 3) Ґадомський Ярослав 2:18. Слід підкреслити, що були це внутрішні змагання та змагуни перед стартом зробили около 10 км. гористо-лісової дороги.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Вівторок 29. 8. год. 20 „Оборона Ксантиппи".
Середа 30. 8. год. 20 „Наше місто".
Четвер 31. 8. год. 20 „Наше місто".
Пятниця 1. 9. год. 20 „Оборона Ксантиппи".
Субота 2. 9. год. 20 „Пірат".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок 29. 8. год. 20 „Барон Кімель".
Середа 30. 8. год. 20 „Барон Кімель".
Четвер 31. 8. год. 20 „Барон Кімель".

Український Театр ім. І. Котляревського

НАДВІРНА:
29. 8. Шаріка.
30. 8. Циганське кохання.
31. 8. Кирка в Львово.
З Надвірної їде театр до Коломиї і Станиславова.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ГОРОДЕНКА:
30. 8. За молдавський престіл.
31. 8. Вельможна пані Кочубеїха.

ЗАЛІЩИКИ:
1. 9. Дай серцю волю.
2. 9. Мати наймичка.
3. 9. Сорочинський ярмарок.
4. 9. За молдавський престіл.
5. 9. Безталанна.
6. 9. Невольник.
7. 9. Ой не ходи Грицю.
8. 9. Вельможна пані Кочубеїха.

ДОБРІВЛЯНИ:
8. 9. год. 4 Пісня Бескиду.
9. 9. год. 8 Гетьман Полуботок.
10. 9. Вельможна пані Кочубеїха.

ТЛУСТЕ:
11. 9. Дай серцю волю.
12. 9. Мати наймичка.
13. 9. Сорочинський ярмарок.
14. 9. За молдавський престіл.
15. 9. Вельможна пані Кочубеїха.

ЯГОЛЬНИЦЯ:
16. 9. Дай серцю волю.
17. 9. Мати наймичка.

КІНА.

АМПІР: „Три підхорунжі".
АПОЛЬО: „Шевальєр Заходу" (Нельсон Еді).
АТЛЯНТИК: „Суперники".
ВАЯКА: „Капітан Тейльор" і кольорова гротеска.
БАЛТИК: „Заза".
ВАНДА: „В сітях розвідки", „Стрінулися в Парижі".
ГРАЖИНА: „Дівчата з Новолипок", „Ада це не личить".
ЕВРОПА: „Сучасні панни".
КАСІНО: „Весело живемо".
КОПЕРНИК: „Франкенштайнів син".
МАРУСЕНЬКА: „Син кантора".
МЕТРО: „Знахар", „Щаслива 13-ка".
МУЗА: „Життєві розчарування".
МІРАЖ: „Прокуратор Андреєв", „Трафальгар".
ПАКС: нечинне.
ПАЛЯС: „Циганські мельодії".
РАЙ: „Кібіц" (Фернандель).
РІЯЛЬТО: „Елегантний світ".
РОКСІ: „Дорога до Ріо", „Теодора робить карієру".
СВІТ: „Морські чорти", „Готель Голівуд".
СВЯТОВІД: „Царський кур'єр", „Лицарі пустині".
СТИЛЕВЕ: „Коли Мадельон" і ревія.
ТОН: „День на перегонах", „Виправа на Марса".
УТІХА: „Обережно, професоре" (Гарольд Льойд) і ревія.
ХИМЕРА: „Рена" (Справа 777).

ФОТОПЛЯСТІКОН (пл. Марійська ч. 5): „Царська Росія".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ВІВТОРОК, 29. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Льокальні вісті, вістки, 15.50 Фін.-госп. актуалії, 16.00 Популярна музика з пл., 13.40 Концерт бажань. 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 „Фантастична подорож" повість для молоді, 15.00 Популярна муз. у вик. сальон. орх., 15.45 Господарські вістки, 15.50 Фін.-госп. актуалії, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Сучасні форт. сонатини, 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Чайковський з пл., 17.45 Техн. скринька, 18.00 Славні симфонії, з пл., 18.45 Пісні у вик. Ф. Плятівни, 19.00 Для робітників, 19.30 Концерт орх., форт., тенор, 20.10 Інтерв'ю з учасником І. кадр. компанії, 20.25 Для села: Про гігієну та чистоту молока, 20.35 Спорт. льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.05 Трансм. зі Швайцарії: Симф. концерт, дир. Тосканіні, 22.00 Польща та Схід, 22.20 Трансм. зі Швайцарії: Продовження симф. концерту, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Середа, 30. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.15 Біла Вода в Татрах, гутірка, 8.25 Туристичні вістки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 13.00 Інформаційна газетка в українській мові, **13.10 Українські пісні з пл., 13.40 Розривкова музика з пл.**, 14.15 Трохи пісні трохи слова, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Музика для дітей, пл., 15.15 Популярна музика у вик. смичк. ансамблю, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Сопран, баритон, форт., 16.45 Життя вселенної, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Розривковий концерт, орх., сопран, 18.00 Балетова музика, 19.00 „Хто батькові зїв грушку?" авд.-жарт, 19.30 Орх., скрипка, тенор, 20.10 Військовий відчит, 20.25 Для села: Основи безпеки живого інвентаря, 20.35 Спортові льокальні вістки, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.40 Історія завоювання моря, 22.00 Розр. концерт із пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 31. серпня 1939.

6.56 Сигнал, 7.00 Ранішній денник, 7.15 Інтерв'ю з учасником І. кадр. компанії, 7.25 Музика з пл., 7.50 Військ. орх., 8.20 Спортова гутірка, 11.57 Сигнал 12.03 Полуднева авд.: у перерві в год. 12.15 Газетка, 13.00 Популярна музика, з пл., 13.40 Концерт бажань, 14.35 Господарські вістки, біржа, 14.45 Дзвірець на Загірі, авд. для молоді, 15.00 Популярна музика у вик. орх., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Пополудневий денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Танкові нар. пісні, 16.45 Предмети говорять, 17.00 Біжучі вістки з міста та провінції, програма на завтра, 17.10 Найгарніші сонати, форт. 17.45 У 20-ліття льв. корпусу кадетів, 18.00 Бетовенові квартети, 19.00 Конрад: Тремоліно, 19.20 Реден і боротьба за памятник Бальзака, 19.30 Концерт у вик. хору Евгена під дир. Е. Козака, 20.00 Інструм. музика з пл., 20.15 Резерва, 20.25 У сільській школі, 20.35 Комунікат О. П. Л., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипкові мініятури, 21.30 Таборове життя, 22.00 Англійські пісні у вик. Бандровської-Турської, в супр. форт., 22.30 Концерт нюйорської орх. з пл., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Українське громадянство домагається збільшення українських радіоавдицій.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ВІВТОРОК, 29. серпня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 21.00 Танк. музика, БІЛГОРОД 19.05, 20.00 Пісеньки, 20.30 Форт., БУДАПЕШТ 17.10 Циг. музика, 18.30 Легка музика, 19.40 „Тоска" оп. Пуччінія, ВІДЕНЬ 19.15 Хоральна музика, 20.15 Муз. комедія, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.20 Розривк. музика, 19.15 Танки всього світа, 20.15 Орх., ЛЯЙПЦІГ 22.30 „Реквієм" Моцарт, Шуберт, МІЛЯНО 21.00 „Міранда" оп. Кановіка, ОСЛЬО 21.25 Пісеньки, ПАРІ ПТТ 20.50 „Дочка пані Анго" оп. Лекока, РАДІО ПАРІ 19.00 Популярний концерт, РИМ 20.30 Форт., 20.50 Трансм. з Берна: Шуберт, Моцарт, Гіндеміт, 22.20 Скрипка, Аріго Серато, СОФІЯ 18.00, 19.15, 21.40 Музика, 20.50 Рос. пісні.

Середа, 30. серпня 1939.

БЕРЛІН 17.30 Концерт солістів (Бетовен, Крайцер, Брамс), 19.00 Легарові мельодії, 20.15 Симф. концерт, БІЛГОРОД 20.00 Пісеньки, 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 18.10 Військ. орх., 19.25 Форт., 20.20 Спів, 22.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 15.30 Весела кантата, 18.20 Давня віденська музика, 20.15 Весела словно-муз. авд., 22.30 Розр. віденська музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Хоральні нар. пісні, 19.15 Нар. мельодії, 22.20 Гарні мельодії, ЛЯЙПЦІГ 19.00 „Вільний стрілець", оп. Вебера, МІНХЕН 19.15 Військ. орх., ПАРІ ПТТ 20.00 Пісеньки, ПРАГА 18.30 Орх., 19.20 Дівочий хор, 20.00 Чеська симф. музика, РАДІО ПАРІ 18.15 Пісеньки, 19.00 Скрипка, 22.00 Популярний концерт, РИМ 17.15 Органовий ресітал, 20.30 Хвилина музики, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Мельодія і ритм, СОФІЯ 19.25 „Мефістофель" оп. Бойта, 21.45 Легка і танк. музика, СТОКГОЛЬМ 20.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччінія, І. дія.

Четвер, 31. серпня 1939.

БЕРЛІН 17.30 Розр. концерт, БІЛГОРОД 19.05 Пісеньки, 20.00 Гумор, 21.00 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.40 Мадярські мельодії, ВІДЕНЬ 21.00 Італійські нар. пісеньки та серенади (трансм. з Торіна), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Давні танки, 18.15 Камер. концерт (Шуберт), 19.15 Нар. пісні, 21.00 Симф. концерт, ЛІЛЬ 19.15 20.00 Пісеньки, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Нар. пісеньки, 22.15 Симф. концерт у вик. болг. орх., МІНХЕН 20.15 „Весела вдова" оп. Легара, 22.40 Р. Штраус: Фортеп. квартет н-моль, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісеньки, РАДІО ПАРІ 19.00 Орх. концерт, 20.00 „Мару, шевчук із Каїра" оп. Рабода, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Сафо" оп. Пуччінія, СОФІЯ 18.15 Популярний концерт, 19.15 Симф. концерт 21.25, 21.40 Легка і танк. музика.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 27. серпня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	3·05
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	3·10
1 л. молока	[illegible]·15
1 кг. [illegible]	[illegible]

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

Оповістки.

Однорічна Школа Адміністраційно-Торговельної Підготови Р. Ш. (давн. Курс Абітурієнтів) у Львові, Куркова 14 а, з правами державних шкіл, приймає ВПИСИ абсольвентів (-ок) середніх шкіл, що не переступили 24 років. До подання долучити: 1) метрику, 2) свід. покінченої серед. школи, 3) свід. моральности, якщо була перерва в науці. Вписове зол. 10, місячна оплата зол. 25. **Початок викладів 4. вересня ц. р.** При письменних запитах долучити поштову марку.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. С-ки „Діло", Львів, Ринок 10.